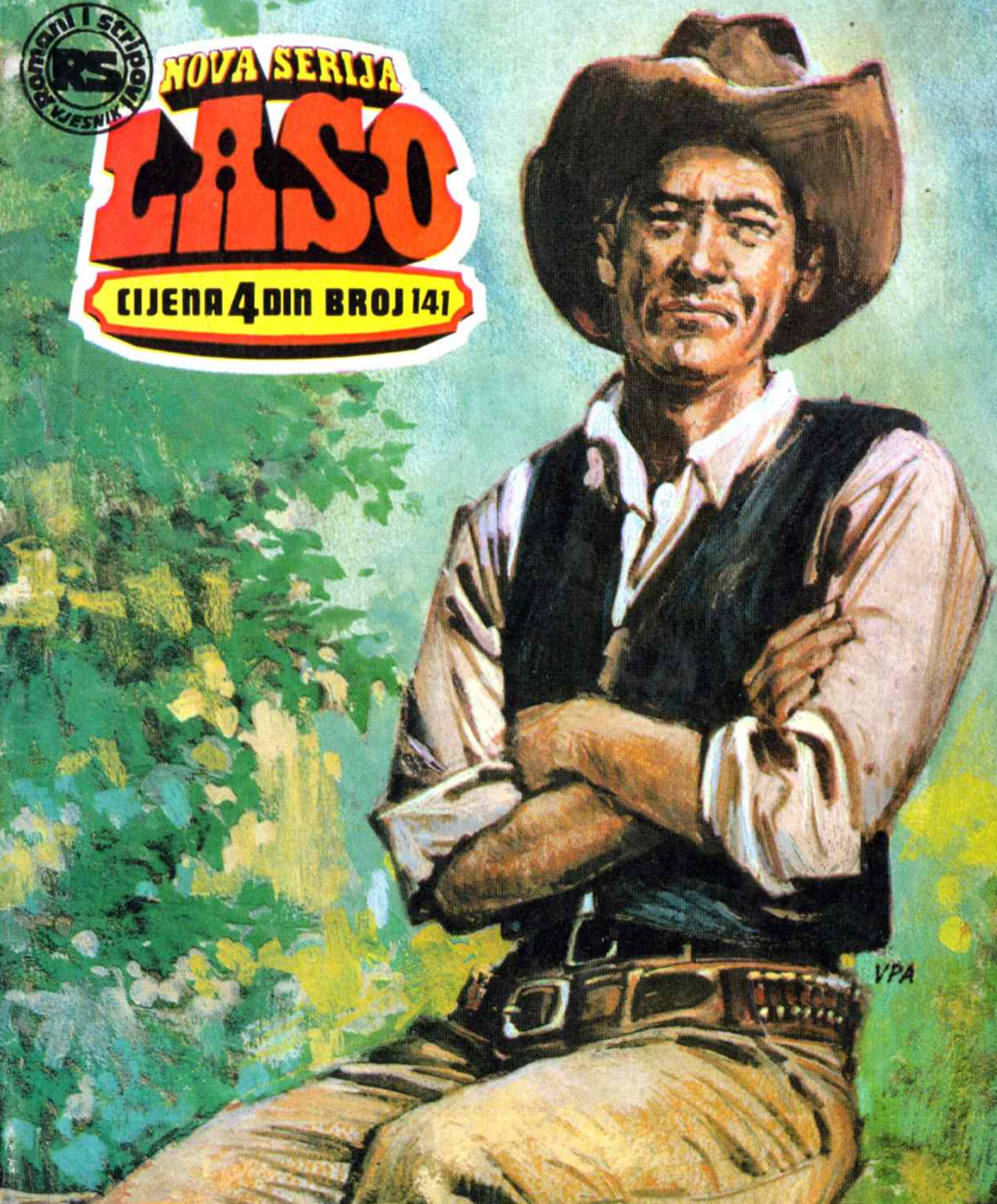

NOVA SERIJA

LASO

CIJENA 4 DIN BROJ 141

ODMETNIK

G. F. UNGER

ODMETNIK

»Laso« Nova serija 1976.

G. F. Unger: ODMETNIK

Naslov originala: **ABTRÜNNING UND AUSGESTOSSEN**

(Copyright: Bastei-Verlag, Gustav H. Lübbe, Borgisch Gladbach)

Recenzija: Fedor Hanžeković, filmski režiser i publicist

Prijevod: Mirjana Adam, prevodilac

»Laso« — Izdavač OOUR Informativno-revijalna izdavanja NISP »Vjesnik«, Zagreb, Ljubice Gerovac 1 — Glavni i odgovorni urednik Borivoj Jurković — Tisak: OOUR TMG »Vjesnik« Zagreb, Ljubice Gerovac 1 — Zagreb 1976.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) VJESNIKOVA
PRESS AGENCIJA, Zagreb

Cijena 4 d. Za inozemstvo DM 1.60; ASCH 8; SFRS 1.60; HF1 1.30

Oslobuđeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu i kulturu i fizičku kulturu SRH broj 3938/71 - 1976 od 28 XI 1973.

I

Grad je ležao na granici. Ova je strana pripadala Arizoni, a s one strane se nalazila Sonora. Kolski je put vodio preko granice prema jugu, a s istoka je dolazio drugi put, onaj koji je prolazio kroz grad i duž granice vodio u Nogales.

Ja sam došao sa sjevera.

Polu milje pred gradom sreo sam grupu jahača. Među njima je bilo lutalica, protuha, takvih ljudi koje je svatko istovremeno mrzio i pribojavao ih se, koji su na mržnju odgovarali još većom mržnjom. Skupili su se oko velike vatre, čučali i bučjili u mladog bika kojega su dvojica okretala na ražnju. Činilo se kao da se priprema velika gozba, godišnji sajam, rodeo ili velika i značajna borba s bikovima. A riječ je bila zapravo o grupi izgladnjelih skitnica, prognanika i nemirnih duhova, koji su čekali na pečenku.

I ja sam, dva duga dana, jahao prazna želuca.

Nestalo mi je municije, pa mi je tako propala mogućnost da uhvatim bar kakvog kunića.

Približio sam se i zaustavio konja. Okrenuli su se prema meni i stali me promatrati.

Odmah mi je bilo jasno da sam jedan od njih — otrcana skitnica na lošem konju. Staro vojničko sedlo nije bilo više ni za što, a po mojim poderanim vojničkim hlačama moglo se zaključiti da sam otpušteni vojnik snaga Konfederacije. Umjesto šešira nosio sam kapu pobunjeničke vojske.

Bio sam, kao i oni, odbačen i gladan. Gladan svega.

Visoki muškarac dugačke žute kose i još žuće brade nacerio se i rukom mi dao znak da im se pridružim.

— Sjaši, prijatelju — rekao je. — Ionako ga ne možemo svega pojesti. Ima i za tebe!

I ostali su se složili.

Sjahao sam, ostavio konja uz ostale, čučnuo i čekao da se zgotovi pečenka.

Nije bilo potrebno da se predstavljam. Ovdje imena nisu ništa značila, naravno ako nije bila riječ o ozloglašanim i legendarnim imenima iz tek završenog rata.

Brojlo sam ih. Bilo ih je šesnaest.

Žutokosi muškarac prišao je k meni, čučnuo i zatražio duhana.

Istresao sam iz vrećice nekoliko posljednjih mrvica.

Dok je on savijao cigaretu, upitao sam ga jesu li došli u grupi ili su se slučajno tu sreli.

Nacerio se, oblizao smeđi papir i savio cigaretu.

— Došli smo pojedinačno i u malim grupama. Svatko od nas zaputio se prema nekom, bilo kojem gradu, tamo gdje će naći nešto za jelo, a možda i posao. Čemu se drugom čovjek uopće može nadati, ako ne gradu u kojem živi i radi svijet? Svi mi, otkako je završio taj prokleti rat, jašemo prema nekom neodređenom gradu, prema nekoj neodređenoj šansi, zar ne?

Kimnuo sam. I ja sam došao s nadom da ću nešto naći, da će se moje stanje popraviti.

Spremio sam praznu vrećicu i rekao:

— Nemam municije; posljednji metak ispalio sam prije tri dana u jednog mršavog kunića.

— Jesi li ga bar pogodio? — upitao je znatiželjno, a usput me budno promatrao.

— Da — rekao sam. — Kunića koji trči mogu pogoditi, ako ne otrči predaleko, recimo najviše deset koraka.

Nacerio se i opskrbio me mecima, barutom i užigačima. I on je imao kolt 44, revolver posebno dugačke cijevi, kakav su u ono doba nosili teksaški jahači.

Što se mene tiče, šest napunjenih nabojnjača značilo je šest sigurnih prijatelja na ovom prokletom svijetu.

— Ja sam Sinclair Shannon — rekao je i s užitkom otpuhnuo dim.

— Moje je ime, Ben Buskmaster — promrmljao sam. — Još prije pola godine ležao sam u bolnici u Georgiji.

— Dalek je to put — tiho je rekao. — Svi smo mi prošli takve putove i svugdje je bilo isto, zar ne? Nema šanse za jahače lutalice. Nekoliko nas je već bilo u ovom gradu. Bez novca ovdje nema ničega, baš ničega. Građani su tvrdi od ora-ha, a slijedeći najbliži grad udaljen je više od 50 milja. Nema nikakva smisla jahati do tamo prazna želuca i naći se opet u istoj nevolji. Zato ćemo noćas napasti ovaj grad, opljačkati ga, pa pobjeći preko granice. Ništa nam drugo ne preostaje.

Njegove su me riječi uplašile. Posljednjih tjedana sve više sam se pribojavao da ću iz nužde morati prekoračiti granicu koja dijeli lutalicu od razbojnika.

Šutio sam. Pažljivo sam se zagledao u njihova lica. Među njima je bilo, naravno, i loših probisvijeta, spremnih na pljačku. Možda je bilo čak pravih zločinaca, koji su zastavljali poštanske kočije. Ipak su to većinom bili jahači bez stalnog mjesta, bez cilja, u potrazi za srećom.

Ovoga puta strpljenje im je popustilo. Grad ih je odbio, s visine, bez milosti. No, imao je nesreću da se, igrom slučaja, od nekoliko usamljenih lutalica stvorila jaka skupina.

Ukrali su govedo da stišaju glad, a kad padne mrak, poći će u napad. Izbjegavao sam i samu pomisao na to što će se dogoditi, jer sam znao da će biti gadno, gadno kao u ratu, kad su banditi i gerilci napadali male gradove. Pljačkat će, uzeti

novac, hranu, odjeću, oružje i municiju; opit će se, a neki će htjeti i žene.

Eh, u što sam se to uvalio!

Sinclair Shannon me je promatrao sa strane. Popušio je, napućenih usana, opušak do kraja.

— Uzet ću lijepu količinu duhana — rekao je. — Trebaju mi, osim toga, nove hlače i košulja. Kad već postaješ bandit, treba da to i skupo platiš. Neću se zadovoljiti duhanom, hlačama i košuljom. Taj ušljivi svijet, zbog kojega smo morali u rat, ipak nam nešto duguje, zar ne?

Opet sam šutio. Sam sa sobom nisam bio načisto.

Slutio sam zlo. Da, trebalo se popeti na konja i odjuriti dalje.

Ipak nisam mogao više uzmaknuti, čak da su me htjeli pustiti. Dva dana i dvije noći nisam ništa okusio.

A ovdje se okretala pečenka. Čekao me kilogram, možda i više, dobrog mladog mesa.

Nisam mogao jahati pedeset milja do drugog grada, koji me ionako ne bi bolje dočekao.

Pitao sam se hoću li sudjelovati u napadu na ovaj gradić na granici, hoću li i ja biti kadar pljačkati.

O tome nisam još ništa znao.

Znao sam samo za glad.

Istina je to: ljudi iz grada otjerali su litalice.

Prokletstvo! Rat je ovdje, na jugozapadu, prouzrokovao mnogo jada i bijede.

Zašto sam uopće dolazio ovamo?

Htio sam loviti divlje konje. Mislio sam da je to posao koji bih mogao naučiti.

Jedan od onih koji su okretali pečenku odrezao je sočan komadićak, probao ga i kimnuo.

Svi su ustali. Na večernjem suncu bljesnuli su noževi.

Čekao sam u redu. Bio sam među posljednjom četvoricom.

Prijalo je. Jeo sam pohlepno i morao sam se truditi da ne trgam meso kao vuk.

Nije se čulo ni glasa. Stajali smo u redu, žvakali, pa opet čekali, rezali nove komade, žvakali, gutali. Onda smo pošli do vode, napili se, pa se vratili, opet čekali...

Sunce je zašlo i nebo se obojilo rumenilom.

U gradiću koji je ležao nekoliko milja daleko i nekoliko metara niže od nas, zapalilo se nekoliko svjetiljaka.

Pitao sam se: čekaju li oni nas, slute li što će se dogoditi, boje li se ili su hrabri, odlučni da pruže otpor?

Ova je zemlja za vrijeme rata bila lišena svake zaštite. Trupe su bile povučene na važnija mjesta, pa su ovdje zavladaile razbojničke skupine. Tko je htio ostati i izdržati, morao je biti veoma hrabar.

Odjednom sam ugledao dvojicu jahača. Pojavili su se na obzorju, kao da su izišli iz sunca koje je, dok su do nas dojahali, posve nestalo.

S istoka je došao sumrak i prekrrio crveno nebo.

Jahači su se zaustavili u blizini vatre.

Nisu bili nalik na nas. Jahali su prvoklasne konje sa skupim sedlima. Odjeća im je bila dobra, iako ne nova. U usporedbi s nama izgledali su više nego otmjeno.

— Trebam dvanaest jahača! — rekao je jedan od njih. — Plaćam deset dolara po čovjeku! Onaj tko

bude trinaesti u sedlu, propustilo je šansu.

Glas mu je odavao čovjeka koji je navikao zapovijedati, čovjeka zlog i samouvjerenog. Bio je stariji od nas, jedan od iskusnih; moglo mu je biti oko četrdeset godina.

Nudio je deset dolara.

Deset dolara!

Za nas je to bilo mnogo novaca, pravo bogatstvo.

Požurili smo.

Sinclair Shannon je bio šesti, a ja sedmi; začas nas je bilo dvanaest.

Nepoznati je podigao ruku i odbio ostale.

Odustali su, gundajući. Jedan od njih ljutito je upitao:

— Zašto i nama ne pružite šansu?

— Bili ste spori — odgovorio je hladno.

Obratio se svome pratiocu. Ovaj se okrenuo. Jahao je od jednoga do drugoga, promatrajući nas u sumraku.

Izdržao sam njegov pogled koji me je probadao. Nije bio mnogo stariji od mene. Mogao je imati jedva nešto više od 28 godina. Tamnokos, oštar i opasan kao blistava oštrica noža. Bio je revolveraš, što je čak u tami svima brzo postalo jasno. Jahao je konja koji je stajao najmanje 300 dolara — ako, naime, nije bio ukraden.

Mene je nosilo kljuse koje nije vrijedilo više od deset dolara.

— Može li to tvoje kljuse prijeći još deset milja? — upitao je.

— Ono će to svakako pokušati, a možda će mu uspjeti čak koju milju više — mirno sam odgovorio.

— To neće biti potrebno — odgovorio je i lakom kretnjom potjerao konja dalje.

Uznosito je sjedio u sedlu. Odmah sam znao da pripada onima koji su se za rata ili još prije toga proslavili i za čije se ime zna.

Pošto nas je sve pregledao, odjahao je natrag do svoga pratioca i glavom mu dao znak da je sve u redu. Naš se novi šef okrenuo i dao nam znak da krenemo.

Slijedili smo ga.

Ona petorica koje nije uzeo ispratili su nas kletvama.

Trebalo ih je razumjeti. Našim odlaskom propala im je mogućnost napada na grad. Ostala im je jedino utjeha da se do mile volje najedu ostataka pečenke.

Nama pak, sretnicima, bila je pružena prilika da zaradimo deset dolara, a sa deset dolara moglo se živjeti cijeli mjesec, što je bilo dovoljno da se nađe posao i da se za to vrijeme ne mora gladovati.

Bio sam znatiželjan što treba uraditi za tih deset dolara.

Vjerojatno smo se svi to isto pitali dok smo slijedili dvojicu nepoznatih kroz noć.

Ubrzo sam bio posljednji u koloni, jer je moj stari i izmoreni konj počeo dahtati i spoticati se. Pomogao sam mu koliko mi je bilo u moći, a to je bilo mnogo, jer sam, iako težak, mogao jahati kao pravi Indijanac, kao Komanč. A Komanči su, u svakom pogledu, najbolji jahači.

Ipak sam prilično zaostao.

Uskoro se, srećom, grupa zaustavila.

Vođa nas je čekao. Skupili smo se u polukrugu oko njega.

— Zovem se Warlok, Jed Warlok — rekao je. — To je Phil Nueces. Pretpostavljam da ste o nama već čuli.

Zastao je.

Ova imena bila su svima poznata. Bili su to revolveraši. Jeda Warloku je već prije rata pratio loš glas. Za vrijeme rata bio je vođa grupe gerilaca koja se borila za Jug. Postojala je čak pjesma od više kitica koju su pjevali Warlokovci ljudi kad su polazili u hrabre pothvate.

To je, dakle, bio taj poznati Jedson Warlok koji nas je upravo kupio za deset dolara po čovjeku!

Opet sam se pitao što će za taj novac od nas tražiti.

Objašnjenje je došlo, kratko i sažeto.

— Momci, iza ovih brežuljaka utaborile su se meksičke konjokradice s krdom konja koji su moje vlasništvo; Paco Hermossillo oteo mi ih je uz pomoć nekoliko bandita. Kao što vidite, borit ćete se za poštenu stvar. Zaskočit ćemo ih i na brzinu urediti stvar. Krećemo!

Nije pitao jesmo li još spremni da se za deset dolara borimo s meksičkim konjokradicama. Bilo bi to ionako posve nepotrebno pitanje, jer svi smo bili u nevolji i prije Warloкова dolaska spremali smo se da napadnemo grad. Takvu zamjenu posla mogli smo samo sa zadovoljstvom prihvatiti.

Slijedili smo Jeda Warloka i Phila Nuecesa preko brda. Kratak odmor znatno je pomogao mom konju, tako da sam mogao držati tempo.

Zutokosi Sinclair Shannon jahao je kraj mene.

— To je lako zarađen novac — rekao je i nacerio se.

Kimnuo sam, iako nisam u to bio baš posve siguran.

II

Mjesec i zvijezde osvjetljavali su noć, suviše lijepu za umiranje.

Zastali smo. U dolini pod nama nalazio se logor, a u sredini logora pojilo. Gorjele su vatre oko koje je ležalo šest ljudi. Vjerojatno ih je bilo još nekoliko na straži. Nas je bilo četrnaest, što je značilo očitu prednost.

Warlok se okrenuo u sedlu.

Bila su dva sata poslije ponoći. Moj jadni konj bio je na kraju snage. Nisam mu mogao pomoći. Trebalo mi je deset dolara da preživim.

— Neću da nitko pobjegne — rekao je. — Jasno?

Kimnuli smo, ali ponekome od nas nije bilo baš lako. Postalo nam je jasno da će biti mrtvih. Ali, zar nije bila riječ o kradljivcima konja koje su ionako čekala vješala? Približavali smo se. Pokrivalo nas je stijenje i drveće koje je ležalo između nas i logora.

Stražar je vjerojatno na nekoliko minuta zaspao u sedlu, tako da smo se mogli sasvim približiti. Tek tada je ispaljen prvi metak u zrak u znak uzbune. Ljudi oko vatre skočili su, pa se odmah opet spustili i pokušali otpuzati u zaklon. Neki su se okrenuli prema osedlanim konjima u blizini vatre.

Počela je pucnjava. I ja sam pucao, vjerojatno i pogađao. Približio mi se jahač, Meksikanac. Uspjelo mu je da se nepogođen odmakne od vatre i popne u sedlo. Htio je pobjeći. Pucao je da bi sebi oslobodio put. Jedan od njegovih metaka okrznuo mi je rame. Moj ga je metak pogodio. Zaljuljao se u sedlu, ali se i dalje čvrsto držao; konj je

potrčao kraj mene. Revolver mu je pao. Mogao sam ga ubiti drugim metkom. Pogledi su nam se sreli, časom, na svjetlosti zvijezda. Lice mu je bilo bradato i izobličeno. Ipak bih ga mogao prepoznati između tisuću drugih. Pustio sam ga da pobjegne. Nestao je na brzom konju. Nisam mogao pucati u čovjeka koji se ne može braniti. Želio sam da se održi u sedlu i nadao sam se da ga nisam teško ranio.

Borba je završila. Pobrinuli smo se za krdo konja.

Sjahao sam sa svog kljuseta koje me nije moglo više nositi. Warlok je dojahao do mene.

— Izaberi si novog konja — rekao je. — Nećeš valjda i dalje mučiti tu jednu životinju.

Imao je pravo. Pogledao sam naokolo. Bilo je mrtvih. Meksičke konjokradice borile su se do posljednjeg daha. I mi smo imali gubitaka. Čuli su se ranjenici kako stenju i psuju.

Nekoliko osedlanih konja ostalo je bez gospodara. Da uzmem? Bio bih budala kad ne bih uzeo konja. Tako je bilo uvijek. Pobjednici dijele plijen.

Izabrao sam smeđeg Wallacha s dobrim sedlom. Njuškao mi je ruku. Bio je dobro uvježban; ostao je usred zbrke na svome mjestu, samo zato što su mu krajevi uzda ležali na podu.

Starog konja oslobodio sam sedla i uzda te uzjahao novoga.

Bez zastanka i bez slavlja nastavili smo posao. Vodili smo konje prema zapadu. Warloku se žurilo.

Bili su to krasni konji — među njima nekoliko kobila za rasplod, a ostalo uglavnom dobri jahaći konji.

Bili su žigovani znakom krune. Pitao sam se je li to bio zaista Warlokov znak.

Znali smo postupati s konjima, pa je posao išao brzo i dobro. Moj novi konj bio je odličan. Odmah smo se dobro razumjeli. Bio je to pravi kaubojski konj, uvježban za rad s krdima i stadima.

Kad je jutarnje sunce otjeralo maglu, zastali smo kraj potoka.

Warlok se okrenuo i pogledom potražio Nuecesa koji je bio zaoštao.

Promatrao sam ga na danjem svjetlu. Podsjećao me na sivog orla koji na sve i svakoga gleda odozgo, koji ne zna za milost, a od čije se nemilosti ne da pobjeći. Bio je to tvrd muškarac oštih crta lica i bistrih očiju iz kojih je izbijala jaka volja.

Ostalo nas je samo deseterica. Za deset dolara dvojica od nas ostala su na putu.

Opet sam gledao Warloka.

— Je li konj dobar? — upitao je sa smiješkom.

Tvrde i muževne usne pri tom su mu se jedva razmakle.

Potvrdio sam.

— Dvojica nedostaju, zar ne? — upitao sam.

Tvrdo me pogledao.

— Za sve treba platiti — rekao je.

— Mrtvima? — hladno sam upitao.

Kimnuo je.

— I još nešto. Treba da znaš da se umire osamljen. Sreća je kad se to brzo dogodi.

Nasmiješio se i pokazao palcem na sebe.

— I ja ću biti jednoga dana na redu, čak i ja. I ti! I svaki od nas! Za-

pamti da će svatko od nas umrijeti sam. Ili se ti možda još nadaš da ćeš na ovom svijetu naći stalno mjesto, dom, porodicu, ljubav, vjernost, toplinu, prijateljstvo? Vjeruješ li ti u to?

— A zašto ne bih vjerovao? — rekao sam ljutito.

— Ne! — rekao je i pogledao me prodorno. — Ni ti! Nijedan od naše vrste.

Opet se zagledao u daljinu. Phil Nueces je dolazio. Mirno je mahao šeširom, što je značilo da nas nitko ne slijedi.

— Idemo dalje — rekao je Warlok. — Još malo, pa ste zaradili deset dolara. Uz obećanu svotu dobit ćete i nagradu.

III

Milju za miljom, sat za satom tjeerali smo konje, žurno i bez odmora. Tako je zapovijedao Warlok.

Onaj žutokosi bio je uglavnom u mojoj blizini. Povremeno bismo se nacerili jedan drugome. Instinktivno smo osjećali neku vrst bliskosti i sličnosti.

Toga toplog, prašnjavog i beskonačno dugog dana mislio sam u više navrata na kratak razgovor s Jedom Warlokom. Njegove su riječi ostale posve jasno zapisane u mom pamćenju i neću ih moći tako lako izbrisati. Naročito me proganjalo ono gorko pitanje: »Misliš li ti, da ćeš na ovom svijetu naći stalno mjesto, dom, porodicu, ljubav, vjernost, toplinu, prijateljstvo?«

Sjećao sam se i svoga odgovora: »A zašto ne?« I njegovih okrutnih riječi. »Ne, ni ti, nijedan od naše vrste!«

Ono »nijedan od naše vrste« bilo je u vezi s njegovom izjavom na samom početku razgovora, kojega sam se još bolje prisjećao.

»Svi oni umiru sami«, tako je rekao.

Pitao sam se u kakvu je vrstu on ubrajao sebe i nas. Misli li on na izgubljene, na bandite, na protjerane i omražene? Smatrali on da smo svi mi već izgubljeni, osuđeni da poginemo od metka, osamljeni i neoplakani, samo zato što dosad nismo uspjeli naći sigurno mjesto u svijetu?

Kad god sam o tome razmišljao, osjetio sam duboko u sebi nešto čudno, neki neodređeni strah od sudbine koja mi je već zapisana.

Trudio sam se da otjeram te misli i da se usredotočim na posao. Povremeno bi se pojavio Sinclair Shannon i nacerio mi se. Uzvratilo bih mu, što bi ga ohrabrilo, kao što je i njegovo cerenje hrabrilo mene.

Već ćemo se mi snaći na tom prokletom svijetu, mislio sam. Prvo, treba zaraditi tih deset dolara. Već sutra može sinuti bolji dan.

Dok je sunce zalazilo, stigli smo u Socorro. To nije bio onaj Socorro na Rio Grande, dvjesto milja južno od Santa Fea. Riječ socorro značila je nešto kao pomoć; tako su, naime, Španjolci nazivali svoje postaje na koljskim putovima. U to je vrijeme na jugozapadu bilo oko dvanaest takvih postaja, nešto kao Santa Cruz.

Konje smo utjerali u obor.

Jed Warlok se pogađao s nekim ljudima, a nas je poslao da na njegov račun naručimo sebi jelo i piće.

Odmah su došle djevojke iz mjesta da nas zabave i što god zarade. Kraj je bio tako siromašan da su

roditelji slali kćeri u krčmu da iz-
mame strancima nekoliko dolara.

Jedna je došla k meni. Bila je još
veoma mlada, ali iskusna s muškar-
cima. Dugo, veoma dugo nisam bio
s djevojkom. Dok mi je šaptala u
uho da joj se sviđam i da bi mogla
biti nježna sa mnom, gotovo sam se
raznježio.

Posljednjom trunkom razuma ra-
zabrao sam da ću, ako ostanem s
njom, ostati bez svojih deset dolara.
Zato sam joj, u strahu da je ne raz-
ljutim, pažljivo i nježno rekao:

— Prije dva dana zgazio me
konj, baš na ono mjesto, tako da mi
ne možeš učiniti radost, razumiješ
li, srce? Možda ću za dva ili tri tjed-
na opet naići. Možeš biti sigurna da
ću misliti na tebe. Vidjet ćemo se
mi još, golubice moja!

Znala je da lažem i već je počela
bjesnjeti. Najradije bi me proklela.
popljuvala i izgrebla. No ipak je
razumjela da sam joj sagradio zlat-
ni most preko kojega je mogla prije-
ći. Pogladi me po kosi, tobože su-
osjećajno, te se nasmiješila.

— Želim ti da brzo ozdraviš,
momče — rekla je. — Možda tebe
uopće nije zgazio konj, možda si
zaradio onu vražju bolest koja je
gora od konjskog kopita.

Nije sačekala odgovora. Zaputila
se drugom stolu gdje ju je jedan
muškarac iz naše grupe čekao raši-
renih ruku. Budala! Sutra će biti
isto tako bijedan, kao i jučer prije
nego što smo pošli s Warlokom.

Warlok je stajao na vratima s
Nuecesom i sve je vidio. Došao je
do nas, sjeo i dao svakome po petna-
est dolara. Dobro nas je platio, a
uz to nas počastio i jelom i pićem.
Sigurno je dobro prodao konje.

Opet sam se pitao jesu li to zaista
bili njegovi konji. Kad sam ga po-
gledao u sive oči u kojima je blije-
štao tračak užitka zbog vješto obav-
ljenog posla, bio sam više nego sigu-
ran da nisu.

Donijeli su nam jelo.

— Zašto ste otjerali djevojku? —
upitao je lijeno. — Vidio sam s vra-
ta kako ste je odbili. Zašto?

Sinclair Shannon se nacerio i re-
kao:

— Pošto je dobila korpiceu od
Bena, nije sa mnom ni pokušavala.
Vjerojatno bi me pridobila jer je u
usporedbi s onom s kojom sam pos-
ljednji put spavao prava ljepotica.
Bilo je to u San Pedru. Bila je jedi-
na u salonu i što mi je drugo preo-
stalo!

Zabavljao se i smijao grohotom,
bez trunke zlobe. Bio je jedan od
onih koji bi s užitkom pozvali staru
ženu na ples samo da joj pruže pos-
ljednje zadovoljstvo.

Jed Warlok me pogledao i čekao
moj odgovor.

— Treba mi ovaj novac — odgo-
vorio sam. — Idem na sjever. No
još bih te nešto pitao, Warlok.

— Pitaj, momče.

— Konji su — počeo sam — ima-
li znak krune. Jesu li zaista bili tvo-
ji? Ili...

Pogledao je svog pomoćnika Phi-
la Nuecesa. Prasnuli su u smijeh.

I ja sam se smijao. Sinclair Shan-
non je u međuvremenu razumio o
čemu je riječ, pa nam se pridružilo.

Ljudi oko drugih stolova znati-
željno su nas gledali, jer nisu znali
o čemu je riječ.

Konačno nam je Warlok objas-
nio:

— Meksikanci su, preko u Meksiku, ukradli konje, naravno ne mehi. Doznao sam tko je kupac, i to je sve. Tko želi biti poduzetnik, mora riskirati. Ovoga puta mi je uspjelo. Treba znati kako i gdje se može doći do dobre robe i gdje se može još bolje prodati. Ima li išta lošega u tome?

Šutio sam. Poznavao sam ljude kakav je Warlok. Nastavio sam jesti. Takvi ljudi znaju voditi i zapovijedati; smatraju se nekom vrstom poduzetnih ljudi, a kad im treba pomoć, nađu je bez problema, kad god i gdje god se sjete, za nekoliko dolara.

Warlok zna dobro upotrijebiti svoju pamet, mislio sam, a uz to uživa ugled koji mu omogućava da stupi u veze s ljudima što ga trebaju. Pokušao sam procijeniti koliko su Jed Warlok i Phil Nueces ovim brzim poslom mogli zaraditi.

U stadu je bilo točno 57 odličnih konja. Samo onih 12 rasplodnih kobila vrijedilo je najmanje tisuću dolara. Da su ostali donijeli samo dvadeset dolara po komadu, a donijeli su više, značilo bi još jednom najmanje tisuću dolara, što znači sveukupno dvije tisuće dolara uz troškove od 250 dolara.

Pogledao sam u Warlokovе oči koje su bliještale od zadovoljstva. Vidio sam da je čitao moje misli o njegovoj zaradi, i to ga je zabavljalo.

Ispio je vino i rekao:

— Za sat vremena idemo Phil Nueces i ja dalje. Imam u vidu mogućnost dobre zarade. Tko pođe sa mnom, može računati sa pedeset dolara. Je li netko od vas za ovu stvar zainteresiran ili ste se možda zadovoljili s petnaest dolara?

U glasu mu je bio prizvuk omalovažavanja.

Phil Nueces se uopće nije trudio da sakrije prezir.

— Većina vas ostavit će ovdje svojih petnaest dolara — rekao je — i već sutra biti opet u istoj neprilici. U tome i jest razlika.

Nije rekao na koju razliku misli, no mi smo ga posve dobro razumjeli.

Jedan sat zatim s Jedom Warlokom i Philom Nuecesom odjahala su još četvorica iz naše skupine. Sinclair Shannon i ja bili smo među njima. Četiri budale ostale su u mjestu.

Bila je mjesečina.

Stada koja smo prije nekoliko sati dotjerali u obor, više nije bilo. Švercer je znao svoj posao.

Jahali smo prema sjeveru. Samo Warlok i Nueces znali su kamo idemo. Slijedili smo ih. Bila je riječ o pedeset dolara.

Palo mi je na pamet da sličimo na španjolske avanturiste koji su jednom došli ovamo u potrazi za zlatom. Bila je riječ o nekom Coronadu kojega je pratila skupina smionih, fanatičnih i tvrdokornih španjolskih plemića. Tražili su, kako stoji u priči, sedam gradova Cibole, čije je bogatstvo bilo veće od svega što se do tada moglo naći u novom svijetu. Mnogi Coronadovi ljudi pomrli su osamljeni na tom putu.

Jahali smo s Warlokom za pedeset dolara.

Nitko nije postavljao pitanja.

Imao je Warlok pravo; svi smo mi bili od iste vrste.

Odjednom sam posve dobro shvatio što je Warlok onim razgovorom

htio reći, no ipak nisam okrenuo konja.

Pedeset dolara bilo je u ono vrijeme mnogo novaca. Dodavši petnaest kojih sam već imao, skupilo bi se šezdeset pet. Mogao bih se konačno obući od glave do pete i još toliko toga mogao bih ostvariti, toliko toga za čime sam već dugo predugo čeznuo.

IV

Stigli smo u jedno španjolsko mjesto koje je ležalo u dolini. Mjestance se sastojalo od nekoliko kućeraka. U dućanu se nalazila prostori-ja za goste u kojoj se mogla dobiti tekila i viski. Bilo je i pive, i to sve u vlastitoj proizvodnji.

Prije nego što smo stigli u dolinu, znali smo o čemu je riječ. Velika stada ovaca obrstila su do korijena sve što je bilo zeleno.

Stada su se skupila na sjeveru pred ulazom u kanjon koji je vodio prema planinskom prijevoju.

Dok smo u salunu jeli i pili, Warlok se pogađao s nekim ljudima koji su smrdili na ovce na deset milja. Bili su naoko skromno odjeveni. Ali nosili su zlatne džepne sato-ve i prstenje. Jedan je imao naušnicu. Shvatio sam da su vlasnici stada.

Jed Warlok se dugo pogađao. Više je puta htio ustati i otići, no oni bi ga uvijek zadržali. S vremenom na vrijeme pogledavali bi nas od svoga stola u uglu saluna, kao da žele ocijeniti koliko vrijedimo.

Konačno su se rukovali s Warlokom, što je značilo neku vrst ugovora. Warlok nam je prišao. Donije-

li su mu jelo. Počeo je jesti i usput nam kratko objasnio u čemu se sastoji naš novi posao.

— Polazimo odmah — rekao je. — Ovce su bez hrane i gladuju već dva dana. Naš je zadatak da im oslobodimo put kroz kanjon i prijevoj prema sjeveru do zelenih livada. Ako to još noćas uredimo, svatko dobiva sto dolara.

Prenerazili smo se.

Sto dolara!

Bio je to, doduše, velik rizik, život i zdravlje na kocki, ali sto dolara!

Eh, mislio sam, to neće biti poklonjen novac!

Nisu ti ovčari budale!

Nitko za stolom nije ni pisnuo. Činilo se da je svatko zasuknjen samo jelom i pićem, ali svi su o tome razmišljali, kao i ja.

Ma kako se ta stvar promatrala, sto dolara ostaje sto dolara.

— Tko čuva prolaz? — netko je upitao.

— Samo neki starac sa svojih sedam sinova — odgovorio je Warlok.

— Čuva Zelene livade za svoja goveda i neće da vidi ni jedne ovce, što je posve razumljivo. No on ne plaća sto dolara, što je za nas najvažnije. Odlazimo odmah nakon jela i uređujemo tu stvar.

Pogledao nas je jednoga za drugim.

Kimnuli smo, trudeći se da to izgleda ravnodušno. Znali smo da će biti mrtvih.

Za sto dolara!

Počelo je sa deset dolara za nuždu. Kod sto dolara postali smo gladni vuč.

V

Kanjon je bio crn. Na nebu nije bilo ni jedne zvijezde, a mjesec se skrivao iza brda.

Kako je put postajao sve uži i strmiji, tama je bivala sve većom.

Sjahali smo s konja koje smo dobili od uzgajaa ovaca i pustili ih pred sebe. Netko od nas ispustio je divlji krik pume, što je bilo dovoljno da ih natjeramo u galop. Nisu stigli daleko kadli začusmo pucnjeve. Tako smo otkrili neprijateljske položaje.

Popeo sam se na stijenu. Netko me je odozgo gađao. Metak mi je prošišao pokraj glave i zabio se u stijenu čije su se krhotine odbile o moje obraze. Istog trena i ja sam naciljao i povukao obarač. Čuo sam krik. Čovjek je pao. Ispala mu je puška. Našao sam ga nekoliko koraka dalje.

Stenjao je. Prvo iznenađenje već je bio preživio, pa je pokušao obraniti se revolverom. Reagirao sam brzo i udario ga kundakom po glavi. Revolver mu je ispao i kliznuo mi do nogu. Bacio sam ga dalje u tamu. Isto sam učinio i s puškom.

Dolje se još pucalo.

Netko je zapalio vatru, pa se vidjela brana na koju su naletjeli naši konji.

Bilo je mrtvih ljudi i konja.

I ovog puta stradala su dvojica naših. Kleknuo sam do jednoga. Umirao je. Nešto je mrmljao. Htio mi je nešto reći, ali je prije toga izdahnuo. Zatvorio sam mu oči. Još jedan od onih koji umiru sami. Ja mu nisam bio prijatelj. Nisam znao što mi je htio reći. Možda je htio da

mu pozdravim rodbinu ili da njegovih sto dolara nekome pošaljem.

Svi smo mi, za sto dolara, stavili život na kocku. Dvojica su pri tom izgubila život.

Warlok je izdao zapovijed da skinemo pregradu koja je na tom najužem dijelu prijevoja sprečavala prolaz. Bila su to zapravo kola prekrivena stablima, granama, korijenjem.

Zvijezde su počele svijetliti. Mjesec se podigao nad brijegom. Njegovo blijedo svjetlo podsjećalo me na mrtvačku svjetlost.

Čulo se kako dolaze prve ovce. Predvodila su ih pastirska kola, nekoliko jahača i jedan sijed i mršav stari pastir s dva psa.

Dugo beeeeee, sastavljeno od tisuću neusklađenih tonova, odzvanjalo je kroz kanjon. Stado je navalilo kao neko biće na više tisuća nogu, nešto kao poplava koja nosi sve sa sobom.

Jedan od jahača je prišao Warloku i bez riječi mu predao vrećicu punu zlatnih dolara.

Time je posao bio završen. Dovedi su nam konje. Povukli smo se u stijenje da propustimo stado. Iako bespomoćno i glupo, ovo je stado bila opasna bujica koja, pošto je već nanjušila zelenu travu i bistru plavinsku vodu, ne štedi ništa na putu.

Snažan miris dopro je do nas kroz prašinu. Pokoja bi ovca skrenula s puta i umiješala se među naše konje, sve dok se ne bi pojavio pas i vratio je u bujicu velike vunene mase.

Šutjeli smo i mislili na tek minulu pucnjavu. Opet smo ubijali. Opet je tekla krv. Dvojica naših su stradala. Za sto dolara.

Netko je zapalio vatru. Gledali smo se. Na licima tvrd izraz, obrazi upali, a oči su pekle.

Warlok je izbrojio novac i isplatio nas; podijelio nam je i dvjesto dolara koje su zaradila naša dva mrtva druga, kao i onih prije zaradenih trideset koje smo našli u njihovim džepovima, s obzirom na to što nismo znali imaju li i gdje rodbinu.

Dobio sam pet zlatnika po dvadeset dolara i sedam po pet. Osjećao sam se kao pravi bogataš. Za mene je prošlo vrijeme oskudice. Imao sam ukupno sto pedeset dolara. U ono vrijeme to je za mene bila lijepa svota.

VI

Nakon tri dana stigli smo u Dolores, malo mjestance koje su sagradili Španjolci. Mjesto je imalo čak crkvu sa zvonikom u kojem je vjislilo pravo pravcato zvono. Mnoge su kuće bile napuštene; nastanjena je bila samo svaka druga. Na ulicama je bilo djece, pasa, kokoši, mačaka i koza.

Pročitao sam natpis »Doloresin salon«. Vlasnica je bila rasna žena, iako za naše shvaćanje ne odviše mlada. No za Warloka je bila mlada, u svakom slučaju deset godina mlađa od njega. Po tome kako ga je pozdravila i poljubila odmah smo znali da je njegova ljubavnica i da samo na to čeka da se ovaj pojavi, bar s vremena na vrijeme.

U gradu su bili dućan i brijač. Za nepuna dva sata posjedovao sam nekoliko dolara manje, ali mi se zato izgled znatno promijenio, što

sam posljednjih sedmica žarko želio.

Konačno sam imao civilne hlače, lijepe smeđe samtaste hlače. Bio sam ponosan na njih. Nakon više godina bile su mi te prve vrijedne civilne hlače. Kupio sam uz njih zelenu košulju od flanela, poznati prsluk, jaknu od samta, crni kaučovski šešir i dobre čizme.

Tako odjeven i podšišan ušao sam u salon. Osjećao sam se kao kralj.

Nije me više mučilo kako sam zaradio novac. Ružni dani bili su zaboravljani.

Došao sam posljednji na večeru. Jed Warlok i Phil Nueces već su bili otišli. Warlok je u ovoj kući bio neka vrst domaćina, a Phil Nueces je ovdje imao, što sam poslije saznao, kuću i ljubavnicu koja je čeka-

Sinclair Shannon je s još dvojem sjedio u taverni, pio crno vino i uživao. Njegov je smijeh odavao da se raduje životu i blagodatima ovoga svijeta; nikada u njemu nije bilo podsmjeha ili ljutnje.

Leenuo sam se ugledavši ženu koja mi je donijela jelo.

U prvi sam čas pomislio da je španjolskog porijekla. Imala je kao ugljen crnu kosu. Pred sobom je nosila poslužavnik.

Podigla je glavu i s nepovjerenjem me pogledala.

Imala je zelene oči.

Eh, eh, ovaj me pogled štreknuo negdje duboko u srcu!

— Dolazite prekasno — rekla mi je na sjevernjačkom engleskom. — Nije ostalo bogzna što.

— Zato ste vi tu, sestrice — odgovorio sam. — I to, budući da su drugi otišli, samo za mene.

Zelene oči pogledale su me oštro i nepovjerljivo. Skupila je usne i htjela mi odgovoriti nešto sasvim odsutno i ljuto. No prije toga me, srećom, pogledala u oči i brzo shvatila da pripadam onoj vrsti muškaraca u koju se svaka žena može pouzdati kao u vlastitog brata.

Tako je nas, Buckmastere, učila majka.

Djevojkama i ženama u ovoj prokletoj zemlji, život nije bio lak, govorila je moja majka, zato im muškarci moraju biti kao očevi, braća i sinovi.

— Znaete li — rekao sam — da već dugo, previše dugo nisam bio u društvu lijepe djevojke. Biste li htjeli sa mnom jesti? Bila bi to za mene prava svečanost. A imam razloga da slavim. Nakon više dugih godina nosim opet prave pravcote civilne hlače. Zar to nije dovoljan razlog za gozbu?

Nasmiješila se i otišla bez riječi.

Gotovo sam se naljutio, ali se opet pojavila, s kavom. Sjela je do mene i natočila sebi kavu.

— Hoćete li i vi? — upitala je na svom sjevernjačkom engleskom. — Ili biste radije poslije jela?

— Da, poslije — rekao sam.

Gledao sam je. Šutjeli smo. I ona je mene gledala.

Nešto čudno događalo se s nama. Sjedili smo jedan nasuprot drugome, gledali se i činilo nam se da se već odayno znamo.

Iz nje je zračilo nešto što me doticalo i tjeralo da joj priđem bliže. Možda je ona to isto osjećala.

— Ime mi je Ben, Ben Buckmaster — rekao sam. — Još prije pola godine ležao sam u bolnici za zarobljenike u Georgiji. Nisam baš isku-

san kad je riječ o lijepim djevojkama. Kako se zovete? Kladim se da imate lijepo ime!

— Cindy — rekla je. Zovem se Cindy Lassitter. Iz Bostona sam, što ste vjerojatno zaključili po mojem govoru.

— Iz Bostona? — začudio sam se. — Kako se moglo dogoditi da jedna tako lijepa djevojka dođe iz Bostona u ove gnijezdol? Kako ste dospjeli ovamo?

Usne su joj bile spremne za smijeh. Bile su to veoma izražajne usne s kojih su se, kao i iz njenih zelenih očiju, mogli raspoznati njeni osjećaji.

Ipak se nije nasmiješila. Vidio sam kako je obuzima ogorčenje.

— Duga je to priča — rekla je. — Ne bih vas htjela time zamarati, Ben Buckmaster.

Pogled joj je odlutao, a glas postao odsutan. Bio sam sve znatiželjniji.

— Ispričajte mi tu priču, Cindy — rekao sam. — Vi ne znate kakvu bi mi čast time ukazali. Ionako ću dan i noć misliti na vas, pa kad je već tako, bilo bi dobro da čujem tu vašu priču.

Još je oklijevala. Pogled joj je bio odsutan. Prestrašio sam se da će ustati i otići. Osjećao sam da se na to već sprema. Zato sam brzo podigao praznu šalicu.

— Mogu li dobiti još kave — rekao sam i pogledao je tako da je morala osjetiti kako mi je važno da saznam nešto o njoj.

— Ukratko ću vam ispričati — rekla je. Moj se zaručnik, iako je bio s Juga, borio protiv Konfederacije. Upoznali smo se u bolnici unlonističkih trupa gdje sam pomagala kao i druge žene i djevojke. Nakon

rata moj se zaručnik vratio na svoje prijašnje radno mjesto, to jest u društvo za prijevoz pošte i robe. Trebalo je ponovo podići i voditi postaju Mesa. Jeste li čuli za postaju Mesa, Ben?

Odmahnuo sam glavom.

— Nalazi se oдавde trideset milja prema sjeveru — rekla je. — Put za Nevadu i Kaliforniju prolazi kroz postaju Mesa. Moj je zaručnik prvo pošao sam, a ja sam trebala da pođem za njim nakon četiri tjedna, na vjenčanje. Trebalo je da sve pripremi i uredi, ali su ga, dok sam ja bila na putu, ubili razbojnici. Stradala su još dvojica pomoćnika. Kad sam stigla, imala sam svega tri dolara. Pošto je postaja bila srušena, došla sam ovamo da zaradim novac za povratak kući. To bi moglo potrajati mjesecima. Ali kad bih prešla preko u salun ili tavernu, možda bi kao zabavljačica bolje zarađivala. Što vi mislite, Ben, da li bih bila za taj posao?

Umukla je. Po očima i usnama koje su podrhtavale vidio sam kako joj je.

— Cindy, ja bih vam mogao dati sto dolara — rekao sam.

Čudno me pogledala. U očima joj se časkom pojavila nada, ali se brzo opet ugasila.

— Hvala, Ben — rekla je. — Ali čak i kad bih i dobila tih sto dolara kao poklon, kako bih došla do najbližih poštanskih kola koja bi me preko prijevoza Ratona odvezla na istok? Da li biste me vi, Ben, odveli u Santa Fe?

Odmah sam pristao.

Opet me pogledala, pažljivo i ispitivački. Časkom mi se učinilo da mi vjeruje.

Ipak je nepovjerenje pobijedilo. Doživjela je na ovom svijetu previše razočaranja da bi mogla vjerovati muškarcu koji joj je na prvi pogled izgledao velikodušan.

Do Santa Fea ima šesto milja. Za nju je bio preveliki rizik da se na tako dalek put zaputi s nepoznatim čovjekom.

— Najljepša hvala, Ben Buckmaster — rekla je i odmahнула glavom. — Izdržat ću ovdje još neko vrijeme. Vojska će uskoro osloboditi putove. Tako ću moći oдавde u Nogales, iz Nogalesa u El Paso, pa dalje na sjever. Već će se to nekako urediti.

Ustala je i pogledala me.

— Vi ste očito dobar čovjek, Ben — promrmljala je. — Hvala vam na svemu... a sad moram ići; imam još mnogo posla.

Nestala je iza kuhinjskih vrata.

Bilo mi je iskreno žao što je otišla.

Ostavio me apetit.

Kakva je to djevojka? Osjetio sam da joj se moram približiti, boriti se za nju.

Na to se nadovezala druga pomisao: da sam najobičniji zelembač koji je izgubio pamet čim je prvi put ugledao pravu ženu. Pošao sam do bara u namjeri da se napijem. Sinclair Shannon i društvo već su bili na dobrom putu. Moram sam se požuriti da ih stignem.

To nam je bilo uistinu potrebno; ne samo da slavimo već i da zaboravimo.

VII

U Doloresu smo ostali tri dana i tri noći. Dobili smo sve što smo željeli, zbilja sve.

Bilo je igara i pjesama, rakije, vina i pive, dobre hrane, a bilo je i žena; jasno, za novac.

Ovo posljednje nisam si priuštio, jer sam stalno mislio na Cindy.

Mogao sam samo dva puta s njom porazgovoriti jer je imala mnogo posla, ili se time izgovarala samo da me izbjegne.

Četvrtog dana, dok smo mamurni sjedili za doručkom, došao je Phil Nueces, kojega sve te dane nismo vidjeli jer je bio sa ženom u kući na kraju mjesta.

— Može se zaraditi tisuću dolara — rekao je. — Ima nas šestorica. Svaki od vas dobio bi po sto pedeset, a Warlok i ja po dvjesto. Prihvaćate li?

Pogledali smo se. Proteklih dana, bolje rečeno noći, mnogo smo potrošili. Bilo bi lijepo opet zaraditi što-god na brzinu. Svi smo tako mislili, iako smo znali da neće proći bez pucnjave. Oklijevali smo, ali nas je Nueces hladno upozorio.

— Mogu ja naći i druge ljude, i to za manje novce; sjetite se svoje prve zarade od petnaest dolara na poslu s konjima.

Nacerio se.

Sinclair Shannon se prvi odlučio.

— Ja idem — rekao je. — S Warlokom se isplati sklapati posao.

Za njim su se brzo odlučili i drugi.

Ni ja nisam izostao. Vjerovao sam da ću na taj način brže zaboraviti Cindy.

Pri odlasku nas je pozdravljala i lijepa vlasnica saluna. Mahale su i druge djevojke iz saluna. Izašla je i Cindy. Nije mahala. Gledala nas je kako se udaljujemo. Znao sam da je njen pogled upućen meni.

Pozdravio sam je šeširom i vi-knuo:

— Vratit ću se, Cindy!

Nije mi odmahнула.

Bilo mi je žao, bio sam ljutit.

Nisam se više okrenuo.

VIII

Jahali smo za El Capitan. Bilo je tako vedro da se već iz velike udaljenosti gradić mogao nazirati.

El Capitan je bio nešto malo veći od Doloresa. Ležao je na samoj granici, okružen plantažama pamuka, kukuruza, pašnjacima i oranicama.

Stanovnici su, sudeći po izgledu grada, bili radišni ljudi, većina od njih meksičkoga porijekla.

U sumrak je Warlok odjahao u mjesto, a mi smo se ulogorili i čekali ga više od dva sata.

Kad se vratio, objasnio nam je u čemu se sastoji naš novi zadatak.

— Doći ćemo u sukob s jednom bandom — rekao je. — Braća Rannagan i nekoliko njihovih prijatelja. Jedan od te braće htio je prije nekoliko dana prenoćiti u ovom gradu kod neke ljepotice. Ušao je kroz prozor. Djevojčin ga je otac udario batinom i ubio. Da to nije učinio, Rannagan bi ga, kao izvrstan revolveraš, bez sustezanja ustrijelio. Sada je cijeli grad u nezavidnoj situaciji jer su braća i prijatelji ubijenoga najavili svoj dolazak, a ti su, što se revolvera tiče, pravi majstori, uz to banditi i ubojice. Zatražio

sam nagradu od dvije tisuće dolara. Jeste li spremni.

Šutjeli smo.

— Koji je Rannagan ubijen? — upitao je znatiželjno Phil Nueces. — Ringo, Curly, Joey ili Ollie? Svi su crvenokosi i nose revolvere s obilježnim drškama.

— Najmlađi, Ollie.

— Uredit ćemo mi to — rekao je Phil Nueces, a glas mu se od uzbuđenja povisio. — Treba znati — rekao je — da su Rannaganovi ponosni i da nikada ne dolaze s leđa. Ti će se sasvim sigurno najaviti. Bit će to pravi veliki dvoboj, nakon kojeg će nam porasti slava, što znači više posla i bolju zaradu ubuduće. U to možemo biti sigurni!

Nismo se dugo odlučivali.

Svjetla u gradu gorjela su mirno i prijateljski. Konje smo vezali s obje strane ulice. Dvojica od nas ostala su vani.

Ušli smo u salun i popili s Warlokom hladno pivo, pa se rasporedili po stolovima i naručili jelo. Znali smo da se čekanje na Rannaganove može produljiti na više dana i noći.

Pitali smo se koliko će ljudi doći s njima.

Da se napadne ovaj gradić bila su dovoljna dva ili tri dobra iiska revolveraša.

Onoga dana kad smo uz vatru jeli pečenku, Warlok je tražio dvanaest ljudi. Sad nas je, nakon dvije bitke, bilo šest. Neki su poginuli, a neki odustali. Bili smo dakle »cvi-jet« grupe, ne mislim reći najbolji, već najtvrdi. Preživjeli smo dvije bitke i usudili se ići i dalje s Warlokom.

Sjeo sam u kut, izvadio karte i počeo slagati pasijans.

Warlok i Nueces su igrali bili-jar.

Sinclair Shannon je sjeo u kut preko puta mene i listao vtrcani katalog neke robne kuće.

Podigao je glavu, pogledao nas i nacerio se.

— Vidi, vidi — rekao je ushićeno — koje lijepe stvarčice nose ove mačkice na Istoku, na goloj koži, pod odjećom. Rrrafinirano! Ove naše mačke u usporedbi s njima sasvim su ružno pokrivena. Eh, budem li jednom imao novaca, poći ću na taj vražji Istok ili čak u Evropu da poručim sve te lijepe stvari na samim ženicama!

Vlasnik saluna, koji je znao zašto smo u gradu i što se sprema, donio nam je jelo i piće.

Sinclair Shannon je začas zaboravio na katalog sa ženskim donjim rubljem i počeo jesti.

Bio sam zamišljen. Pitao sam se kako ćemo dugo čekati — jednu noć, dan, dva; cijeli tjedan? Rannaganovi su zaprijetili prije nekoliko dana. Moglo se očekivati da će se uskoro pojaviti, možda još noćas. Bilo je pravo čudo što se nisu pojavili već prije našeg dolaska.

Pojeo sam sendviče i popio pivo. Osjećao sam se bolje, iako me umor nije napuštao.

Zavidio sam onoj dvojici koji su ostali na svježem zraku. Istog časa sjetio sam se da bi ih trebalo zameniti da bi mogli večerati.

Već sam bio pogledao Sinclaira i htio mu to reći, kadli je ušao jedan od stražara.

— Netko dolazi — rekao je i opet nestao.

Zavladala je tišina.

Svatko je mislio hoće li on izvući živu glavu.

Ako su Rannaganovi, mislili smo, za nekoliko minuta počet će pucnjava, pa mrtvi, pa krv...

Otkad sam bio s Warlokom, naučio sam što to znači. Ljudi naše vrste — revolveraši, banditi i lutalice — umiru osamljeni, slično kao i vukovi: čopor se izgubi ostavivši ranjenog ili umirućeg.

Prisluškivao sam što će mi reći moj unutarnji glas koji me je ponekad znao upozoriti. Nije ga bilo, pa sam vjerovao da ću se izvući. Tako sam vratio svoj mir i čekao da se dogodi ono što se ima dogoditi.

Dvojica naših ostala su vani na straži, a mi smo mirno čekali u salunu.

Rannaganovi su bili ponosni na svoje ime i slavu. Znali smo da će napad izvesti po pravilima igre, da će najprije doći u salon.

Uskoro se čuo topot konjskih kopita.

Divlje su uzgalpirali u grad. Tu sam sliku mogao točno sebi predočiti: odvažni jahači koji upadaju u grad kao grupa divljih napasnika, s vikom i zviždukom, da bi kratko, jasno i na brzinu izrazili prezir, prijetnju i obećanje da će uništiti sve što im dođe u ruke.

Po topotu kopita moglo se ocijeniti da ih je bilo šest, sedam, najviše deset.

Ja sam bio gotovo siguran u broj osam.

Stigli su pred salon. Naglo su zastavili konje koji su se propinjali i dizali prašinu.

Čulo se zveckanje mamuza i udaranje čizmi. Šeširima su skidali prašinu s odjeće.

Konačno su se pojavili. Petorića. Ostali su čekali vani.

Zastali su i ogledavali se, brzo i ispitivački.

Jedan od njih se nacerio i rekao:

— Gledaj, molim te, pa tu je Warlok! Igra bilijar!

— Zdrav bio, Ringo — rekao je sporo Warlok. — Dugo te nisam vidio. Jašeš li još žutog konja kojega si ukrao mom prijatelju?

— To je bilo u ratu, a u ratu je sve dopušteno — rekao je i nacerio se, pa pogledao mene i Sinclera te upitao: — Jesu li ovi tvoji?

— Ja prodajem fino rublje za žene — rekao je Shannon. — Izvolite pogledati katalog. Sve same prvo-razredne stvari. Zanimaju li vas možda ove ekstravagantne gaćice?

— Što taj brblja? — upitao je Curly Rannagan.

— Rekao je »ekstravagantne«, što znači nešto kao neobično — odgovorio je Warlok i time pokazao svoje veliko obrazovanje.

Curly Rannagan se okrenuo prema vlasniku saluna, čije je lice bilo bijelo kao greda, te zatražio pive za sve.

— Ova će se zemlja ugušiti u prašini — rekao je. — Zašto ne padne malo kiše? Jeste li nam bar dostojno otpremili brata na vječni počinak?

Vlasnik saluna se tako prestrašio da je gotovo ispustio čašu.

— Najbolji kovčeg i cvijeće — promrmljao je — mnogo, mnogo cvijeća. Nismo mogli dulje čekati sa sprovodom, zbog vrućine.

Curly Rannagan je zadovoljno kimnuo.

— Ispraznite čaše — rekao je. — Skupite snage! Bit će gužve u

ovom gradu i u svakom drugom gdje se misli da se jedan Rannagan smije ubiti samo zato što je htio poljubiti djevojku! Zna li ta djevojka da joj je bila ukazana čast, glupača! Ispijmo!

Ispraznio je čašu naiskap. To su učinili i drugi. Dvojica su mu bila veoma slična — odvažnih pjegavih lica i crvene kose. Čaše su bacili u ugao iza šanka. Vlasnik saluna se sakrio iza šanka da ga ne pogode.

Curly Rannagan se obratio Warloku.

— Nestanite! — rekao je. Pre-gazit ćemo grad. Bilo nam je drago što smo se sreli, a sad se čistite i ne smetajte nas.

Mahnulo je rukom kao da nas želi preplašiti. Njegova samouvjerenost prešla je svaku granicu. Bila je to već nadutost.

Jed Warlok je odložio štap za bilijar.

Phil Nueces se odmaknuo u stranu.

Ja sam ustao.

Sinclair Shannon je odložio katalog i ustao.

Bili smo spremni.

— Curly, ako želiš napasti ovaj grad — rekao je Warlok — moraš najprije s nama obračunati. Plaćeni smo da te zaustavimo. Čekali smo na vas. Najbolje je da se lijepo vratite kući. Što vi uopće hoćete? Ollie je pokopan uz sve počasti. Nigdje ne bi tako dobro prošao.

Curly Rannagan nije odgovorio. Gutao je pljuvačku.

Sve je bilo jasno.

Onda se približio Warloku, a njegov brat Philu Nuecesu. Phil ga je dočekao riječima:

— Dodi, Ringo!

Treći Rannagan, Joey, okrenuo se prema Shannonu.

Preostala dvojica iz pratnje bili su prepušteni meni.

Izvukao sam, dakle, kraći kraj. Ova dvojica držala su se zajedno jer nisu bili tako sigurni na revolveru kao Rannaganovi.

Nitko nije pisnuo.

Nacerio sam se.

Sve je bilo gotovo u djeliću sekunde. Ne znam tko je prvi pucao. Samo sam vidio da su oba moja protivnika izvukla revolvere. Potegnulo sam; jedan me metak priljubio uza zid. Opet sam opalio i kroz dim vidio kako padaju oba moja protivnika.

Počelo me je boljeti. Bio sam ranjen. Uhvatio me strah. Ako sam smrtno ranjen, mislio sam, ako je došao red na mene, morat ću umrijeti u ovom stranom gradu, sam, bez prijatelja, zato što pripadam grupi koja sliči na čopor vukova. Čak ni Sinclair Shannon, s kojim se inače dobro razumijem, nije moj prijatelj. Pokopat će me, onako kako su pokopali Rannagana.

Napipao sam ranu. Metak je bio u ramenu. Osjećao sam ga. Koljena su mi klecala. Nisam više mogao stajati. Sjeo sam. Kroz dim sam ugledao Shannona. Išao je prema meni. Cerio se. Vani su se čuli pucnjevi.

Razderao mi je košulju i pogledao ranu.

— Metak je ostao unutra, sto mu gromova! S ledne strane mogu ga napipati vršcima prstiju. Treba samo jedan rez i metak će sam ispaсти.

Opet se nacerio.

— Imao si nesreću — rekao je. — Morao si dotući onu dvojicu, a nisu

bili baš spori. Ipak, dobro si prošao. Nisam znao da si tako brz.

Donio mi je bocu rakije. Najprije je izlio po rani. Rana nije veoma krvarila. Imao sam sreću.

Shannon je pozvao vlasnika saluna. Pojavio se, prestrašen, blijed kao krpa.

Vani je prestala pucnjava. Warlok i Nueces su izašli.

Neki konj je trčao.

Čuo se još jedan pucanj, pa krik, a onda se sve umirilo.

Shannon je naredio vlasniku saluna da potraži liječnika.

IX

Kad sam se drugog jutra probudio, metak mi je bio izvađen i rana uredno previjena. Imao sam malu temperaturu i nadao se najboljem.

Zaradio sam trista dolara. Zaradio u pravom smislu riječi. Oborio sam dvojicu. Jedan je bio izvan životne opasnosti, a drugi je umirao. Što se tu može! I mene je moglo gore pogoditi.

To da smo se borili da spasimo grad od osвете bandita bila je slaba utjeha.

Opet je bilo mrtvih i mi smo za to bili plaćeni.

S druge strane, imati novaca bio je lijep osjećaj. Posjedovao sam više od četiri stotine dolara. Za taj se novac mogla kupiti pristojna farma ili cijelu godinu dobro živjeti. U Teksasu se za četiri stotine dolara moglo kupiti gotovo dvjesto goveda. Ali, što bi čovjek mogao započeti s govedima u Teksasu? Tamo ih je, zbog još nerazvijene trgovine, bilo kao kunića.

Došao je Shannon i donio mi doručak. Stanovao sam u hotelu koji, da nismo obuzdali Rannaganove, ne bi više postojao.

— Polazimo — rekao je. — Nitko osim tebe nije teže ranjen. Ken Norton je zadobio neznatnu ogrebotinu.

Norton je bio onaj koji nam je jučer najavio dolazak jahača.

Počeo sam jesti.

Shannon je stajao uz prozor.

— Mogao bih ostati ovdje s tobom, ali...

Prekinuo sam ga. Nisu me zanimali njegovi razlozi. Da mi je bio prijatelj ostao bi bez objašnjavanja i bez riječi.

— Samo ti idi svojim poslom — rekao sam. — Snaći ću se ja. Za nekoliko dana bit ću opet u sedlu. Doći ću za vama.

Nacerio se i pošao prema vratima.

— Imam namjeru da uhvatim onu djevojku koja posluhuje u salunu u Doloresu — rekao je. — Znam da se i tebi sviđala, pa ti to kažem tako da se znaš ravnati. Budući da je sudbina odlučila da ti ostaješ, ja odlazim, nije potrebno bacati kocku ili izvlačiti karte. Kad stigneš u Dolores, bit će moja.

— Lijepo od tebe što mi to kažeš, prijatelju — rekao sam. — Eto, to znači biti pošten, a mi smo svi poštene momci.

Osjetio je prezir u mom glasu, pa se hladno nacerio i izašao.

Ostao sam sâm.

Razočaran.

Ni Warlok ni Nueces nisu došli do mene, a borili smo se zajedno.

Shannon mi je bio simpatičan, bio sam, štoviše, spreman na prijateljstvo, a on me ostavio i otišao dalje s grupom koja mi je sve više

sličila na čopor vukova. Poginuli i ranjeni ostavljaju se na putu, a čopor ide u novi lov. To je Warlok znao, i to mi je u onom razgovoru htio reći.

Najprije me obuzeo prezir, a zatim sam se počeo brinuti.

Uhvatio me strah da bi Shannon mogao uspjeti kod Cindy dok ja ležim ranjen. Tako bih bio isključen iz igre. Bio je privlačna izgleda i znao sam da ima mnogo uspjeha kod žena.

Doručak mi nije više prijao. Ipak sam ga progutao, jer su mi bile potrebne nove snage.

Netko mi je, dok sam spavao, donio novu košulju i položio je preko stolice.

Pitao sam se koliko bih mogao izdržati u sedlu.

Nakon duljeg razmišljanja ustao sam. Nije bilo baš tako loše. Samo mi se malo vrtjelo u glavi, a rana me bockala.

Prišao sam prozoru i vidio ih kako odlaze.

Jedan za drugim digli su pogled prema prozoru, kao na zapovijed.

Ugledali su me.

Warlok mi je kimnuo, a ostali su se nacerili i pozdravili me rukom.

Nikome od njih nije palo na pamet da sliče na čopor vukova koji se sprema u lov.

Onaj tko ne može dalje, taj ostaje.

To mi je pomoglo da konačno postanem posve svjestan toga na kakvim niskim načelima počiva ta zajednica: ništa drugo osim zajedničkog lova i podjele plijena. Ni traga prijateljstvu, vjernosti, bar nekoj najesnovnijoj ljudskoj toplini. Nije mi više bilo žao što su me ostavili. Shvatio sam kakva je sreća

za mene što sam, kao bolesni vuk, prestao biti pripadnikom čopora.

Stajao sam uz prozor i mislio na Cindy.

Odlučio sam da odem. Možda ću se, usprkos rani i temperaturi, moći održati u sedlu i stići u Dolores prije nego što se Shannon počne udvarati Cindy.

Prokletstvo, zašto mi je ta Cindy bila tako važna?

Da to nije ljubav, mislio sam, prava pravcata ljubav?

Obukao sam se i skupio stvari. Sasuo sam rakije na zavoje.

Zakopčao sam košulju, obukao vestu, uzeo jaknu i ostale stvari pod ruku i izašao.

Vratar me iznenađeno pogledao.

— Zar i vi odlazite? — upitao je.

Nasmiješio sam se i izašao bez riječi.

Čovjek meksičkog porijekla i lijepe kovrčave sijede kose sjedio je na sanduku s hranom i pleo uzde od konjske dlake.

— Moj je konj vjerojatno kod vas — rekao sam.

— Potvrdio je. — Za dvije minute sve će biti spremno. Čuo sam da ste ranjeni.

— Ah, sihtica! Čim budem u sedlu, osjećat ću se bolje nego u krevetu!

Znao je da pretjerujem i da imam dobar razlog da se što prije izgubim.

Doveo je konja. Dao sam mu dolar, iako je bilo dogovoreno da u ovom gradu imamo sve bađava.

Uzjahao sam bez poteškoća.

— Napunio sam bocu vodom — rekao je.

Odjahao sam. Nisam se okrenuo.

Krenuo sam k Cindy. Ona je bila moj cilj.

X

Do dana današnjeg nije mi jasno kako sam izdržao. Rana me počela sve više boljeti. Opet sam krvario. Podigla mi se temperatura. Teško sam podnosio vrućinu i prašinu. Ipak sam izdržao. Oko podneva smjestio sam se s konjem u hladu kraj stijene i grmlja te čekao da prođe najveća vrućina. Vodu, srećom, nisam morao štedjeti, jer sam među stijenama našao izvor.

Zadrijemao sam.

Probudio sam se kasno poslijepodne. Imao sam jaku želju da ostanem ležati. Rana je pekla. Rakijom sam polio zavoj koji je bio sav crven. To je bilo sve što sam mogao učiniti. Dovukao sam se do izvora, osvježilo, pripremio konja i odjahao dalje.

Od Cindy su me dijelile još mnoge milje kroz pustoš i prašinu.

Hoću li izdržati?

Čak ako mi i uspije, bit ću bolestan i polumrtav. Što ću joj takav?

Nisam htio već unaprijed razbijati glavu time.

Prvo je trebalo stići na cilj.

Broj preostalih milja smanjivao se. Na trenutke me hvatala nesvjestica poslije kojih bi mi se pred očima pojavljivale raznorazne žive i nerealne slike. Znao sam da to dolazi od temperature. Ugledao sam pred sobom Cindy kako mi se smiješi.

Baš sam budala, optuživao sam se, što zbog jedne djevojke, koja mi pri odlasku iz Doloresa nije htjela ni mahnuti, tako trpim. Baš sam luda kojoj je ljubav poremetila pamet.

Nešto snažno tjeralo me dalje, u Dolores, k Cindy.

Sunce je konačno zašlo. Stao sam kraj potoka, osvježilo se i napujao konja. Uzeo sam mali odmor i prezalogajio. Natopio sam ranu ostatkom rakije i pokušao se popeti u sedlo, što nije išlo baš lako. Treći put mi je uspjelo.

Odjahao sam u noć prema Doloresu.

Probudio sam se iz čudnog sna sličnog nesvjestici. Moj je konj stajao na istom mjestu. Kad sam ugledao žuta žmirkava svjetla Doloresa, mislio sam da su zvijezde pale s neba i nastavile svijetliti na zemlji.

Uspio sam! Uspio sam, usprkos rani i temperaturi! Warlok je mogao stići samo nekoliko sati prije mene.

Uzdahnuo sam s olakšanjem i napipao ranu. Veoma me boljela. Uplašilo sam se gnojenja; od boli nisam osjećao cijelu desnu stranu.

Nakon dugog uzdaha pokrenuo sam se da prijedem posljednji komad puta, posljednje nepune dvije milje.

Ušao sam u mjesto. Čula se glazba. Warlok je u kući lijepe Dolores slavio uspjeh posljednjeg pothvata.

Mislio sam na Cindy. Slavi li ona s njima?

Čuo se ženski glas, onaj koji zanosu muškarce. Pjevao je o lijepim stvarima na ovom svijetu — o ljubavi, sreći i vjernosti.

Trenutak sam stajao i mislio o tome kako je većina pjesama samo želja, ili, bolje rečeno, opjevani snovi koji nemaju nikakve veze sa stvarnošću.

Posljednjih sto metara jedva sam izdržao. Nisam imao više snage da sjašem.

Nisam htio stati pred salunom. Ujahao sam u dvorište, stao i počeo stenjati.

Bilo me strah kako ću se osjećati kad sjašem, a nisam više ni u sedlu mogao izdržati.

Glava me tupo boljela. Mislio sam na Cindy. Pitao sam se je li na slavlju, pjeva li i pleše, možda i sa Shannonom. Dok sam tako mislio na nju, čuo sam njen glas koji je dolazio odozgo, meni se činilo s neba.

— Jesi li ti to, Ben? — upitala je.

Umorno sam podigao glavu i ugleđao je na prozoru iznad sebe. Visio sam joj glavu i poprsje.

Nisam mogao progovoriti. Usta su mi bila suha. Gorio sam od temperature.

I dalje sam gledao gore. Bio sam gologlav. Na mjesečevu svjetlu mogla je razabrati u kakvom se stanju nalazim.

Još je trenutak oklijevala.

— Čekaj Ben, pričekaj samo čas, evo me, već silazim — rekla je konačno, tiho, ali odlučno.

Nisam vjerovao ni očima ni ušima.

Činilo mi se da sanjam, da se temperatura još samnom poigrava.

A bila je to stvarnost. Postigao sam cilj, stigao sam živ u Dolores, i uz to imao sreću da odmah vidim Cindy.

Možda je ona instiktivno osjećala da ću doći, pa me čekala. Nisam mogao o tome misliti.

Pojavila se na stražnjim vratima prišla i pogledala me.

— Pokušaj sići, Ben — rekla je.

Spustio sam se, držeći se za sedlo. Mislio sam da ću pasti. Naslonio sam se na konja. Koljena su mi klecala.

— Tvoja je soba zauzeta — promrmrljala je. — Kuća je puna gostiju. Nužno ti treba krevet i njege. Primit ću te kod sebe. Hoćeš li moći uz stepenice?

— Hoću — jecao sam.

Nakon svega što sam prošao od jučer ujutro moram se popeti tim stepenicama.

Pošli smo. Iako nije imala više od pedeset pet kilograma, bila je dosta snažna. Ramenom me podupirala pod lijevim pazuhom, a ruku koju sam objesio preko njenih ramena držala je čvrsto objema rukama na prsima.

Popeli smo se u sobu. Trudio sam se da joj ne budem pretežak. Kad me smjestila u krevet, počeo sam drhtati. Onesvijestio sam se.

XI

Probudio sam se jer mi je Cindy jakom rakijom čistila ranu, što je veoma boljelo. Morala je rasparati košulju da bi došla do rane, što mi je, iskreno rečeno, bilo žao, s obzirom na to da je to bila već druga košulja.

Kad je završila, prolila je vodu iz posude u vedro, otišla u vratila se sa čistom vodom.

Donijela je zavoje. Razumjela se u te stvari. Sjetio sam se da je za rata pomagala u bolnici gdje je upoznala svog zaručnika koji leži pokopan trideset milja oдавде. Vidjela je da sam opet pri svijesti i odmah me upitala:

— Zašto si pošao na put s takvom ranom? To te je moglo stajati života. Ako sve prođe bez nezgoda, znaj da si pravi sretnik. Zašto nisi čekao da se rana zaliječi?

Pokušao sam se nasmiješiti, ali bez uspjeha.

Dala mi je čaja. Bio je hladan, osvježavajući.

— Jesi li me čekala, Cindy? Jesi li se prestrašila da sam stradao kad se Warlok vratio bez mene?

Odmahnula je glavom tako da sam se uplašio kako će izmisliti nešto kao da se to mene ne tiče, da ništa ne umišljam sebi, da bi ona njegovala i bolesnog psa ili slično. Zato sam je predusreo.

— Reci istinu, Cindy — rekao sam — molim te, reci istinu, to što sad kažeš, važno je za našu budućnost.

Na taj sam način izbjegao njen prvi odgovor. Zamislila se. Promatrali smo se bez riječi.

— Da — rekla je — mislila sam da si poginuo. Zar tebi, Ben, nije jasno da ste vi, revolveraši, ljudi koji vrše nasilje, ne mnogo bolji od bandita? Ruke su vam krvave; čak kad vam se čini da činite dobro, činite to nasiljem. Ja ne bih mogla s tobom ništa započeti. Ne mogu pripadati čovjeku koji ubija i uništava. Žao mi je, Ben, što ti ne mogu ništa drugo reći.

Razumio sam je. Pripadala je čovjeku koji je htio obnoviti razrušenu postaju, raditi nešto važno i korisno za ovu zemlju.

Ja sam dosad samo razarao. Počelo je u ratu, a nastavilo se s Warlokom.

Krao sam konjokradicama konje, ubijao radi ovaca i paše, oslobađao grad od bandita — sve za novac.

Htio sam joj nešto odgovoriti, ali me prekinula buka na stepenicama. Čuli su se pijani muški glasovi.

Cindy je ustala i zakračunala vrata.

Učinila je to u posljednji čas. Netko je već bio na vratima, pritiskao kvaku i ramenom gurao vrata.

— Otvori vrata, srce — čuo se pijani muški glas. — Ja sam, Sinc, znaš me, onaj zgodni momak iz Tek-sasa. Dosad je svaka bila sa mnom zadovoljna. I ti ćeš me hvaliti, vidjet ćeš. Najljepša si u cijelom mjestu. Nijedna druga s tobom se ne može mjeriti. Ja sam ti pravi pravcati muškarac, s dlakama na prsima! Pusti me unutra!

Gurao je vrata ramenom. Brava je još držala, ali neće zadugo.

— Daj mi revolver — rekao sam.

Oklijevala je. Pogledala me u oči. Nije se bojala. Čak u takvim situacijama držala ju je na životu hrabrost i životna energija.

Donijela mi je revolver koji sam napunio još u El Capitanu. Podigao sam se na laktove.

— Otvori vrata, Cindy — rekao sam. — Bit će to veliko iznenađenje za Sinclaira Shannona. Sigurno će se radovati kad me nađe ovdje.

Bio sam ljutit.

Pogledala me; počela je shvaćati o čemu je riječ.

Šutke je prišla vratima i otkračunala ih.

Shannon je ušao raširenih ruku.

— Znao sam da ti se sviđam, dušo — nacerio se. — Prvo me lije-po poljubi da vidimo kako ćemo se razumjeti, pa ćemo poći u salun i pozabaviti se s drugima, a nakon toga...

Pogled mu je pao na krevet.

Vidio me je i odmah me prepoznao.

Smjesta je zašutio. Raširene su mu se ruke spustile. Začas je bio posve trijezan. Pripadao je onima koji se mogu brzo i izvrsno savladivati. Njegova unutarnja snaga odmah je pobjeđivala pijanstvo.

Na licu mu se najprije vidjelo razočaranje, a onda mu je pogled postao opasan i prijeteci. Vršci prstiju dršćući su mu dodirivali držak revolvera.

Odjednom se počeo smijati, glasno i s užitkom. Pri tom se savijao i udarao po bedrima.

Konačno se smirio i upro kažiprst na mene.

— Kladim se — rekao je — da pod pokrivačem držiš revolver. Ne treba ti. Dobio si igru. To razumijem, ali da si ranjen izdržao put, to je... bogami...

Zašutio je, prišao i rukama uhvatio mesingaste kugle na stranicama kreveta.

Pomislio sam da će prevrnuti krevet, ali to nije učinio.

Nagnuo se i zagledao u mene.

— Jači si i lukaviji nego što sam mislio — rekao je gotovo protiv svoje volje. — Moje poštovanje, Buckmaster, moje veliko poštovanje.

Okrenuo se prema Cindy.

— Pa kad je tako — nacerio se — kad je već on u tvom krevetu, onda, jasno, za mene nema više mjesta. Ovo se starom Sincu još nije dogodilo! Morat ću se dobro naljuskati. A ljepši sam od tvoga momka nisam li?

Očekivao je odgovor, no Cindy je šutjela.

Pošao je prema vratima i čak ih za sobom zatvorio. Spuštao se stepe-

nicama pjevajući, kao da ga je opet uhvatilo pijanstvo.

— Sad znam zašto si otišao na put ranjen — rekla je.

— Možda bi ti on bio bolji od mene — rekao sam i usput se nasmiješio.

— Taj sigurno ne bi — rekla je. — Pretvara se, a zapravo je tigar, pravi pravcati krvoločni tigar.

Moža je imala pravo. Što se Shan-nona tiče, nisam bio načisto s njim. Prebrzo se otrijeznio kad me ugledao. Možda uopće nije bio tako pijan. Moguće je da je to koristio samo kao ispriku da dođe k Cindy u sobu.

Što bi se dogodilo da mene nije bilo?

To sam mogao zamisliti.

Ovaj njegov postupak jasno je pokazivao da nije riječ o pravom muškarcu već o protuhi s malo smisla za glumu.

Morat ću ga se čuvati, zaključio sam.

Bio sam umoran.

Slijedećeg trenutka već sam spavao.

XII

Narednih dana zdravlje mi je naglo krenulo nabolje, prvenstveno zahvaljujući Cindy koja je ognojenu ranu na vrijeme temeljito očistila. I mirovanje je učinilo svoje. Budući da sam od onih koji se brzo oporavljaju, već nakon dva dana mogao sam promijeniti sobu. Cindy je dolazila više puta u toku dana i donosila mi jelo i ostalo. Jedino se ona brinula o meni.

Što se tiče mojih prijatelja jahača, nijedan od njih nije se sjetio da

me posjeti. Svaki od njih živio je svojim životom. Ništa na svijetu ne bi ih zadržalo na okupu osim mogućnosti zarade, to jest zajedničkog lova i plijena.

Bila je to čudna banda.

Sasvim mi je slučajno i iznenada palo na pamet da se više ne osjećam njihovim pripadnikom.

Razmislio sam o tome. Vrlo brzo mi je postalo jasno da nikada više neću poći s njima.

Bio sam siguran da će svaki od njih umrijeti jedan i sam.

Odlučio sam da se meni to ne smije dogoditi. Izabrat ću drugi put.

Ali koji?

Cindy mi je bila jedina mogućnost. Znao sam da je ne smijem propustiti.

Kad mi je tog poslijepodneva donijela kavu i veliki komad kolača, zamolio sam je da sjedne i pitao je žvačući:

— Cindy, kad bih uspio naći sigurno zaposlenje, nešto pošteno, razumiješ li, bi li se udala za mene? Čekaj, čekaj, nemoj mi još odgovoriti! Otkad sam ovdje, postalo mi je samo po sebi jasno da više ne želim raditi za Warloka ili nešto slično. Odlučio sam da se izvučem iz toga. Ne želim više živjeti, a još manje umrijeti na taj način. Spreman sam uložiti sve da osmislim svoj život i budem sretan. Znam da bih s tobom to mogao. Sad mi možeš odgovoriti, Cindy.

Nije odmah odgovorila. Razmišljala je i jezikom oblizala usne koje su se osušile od uzbuđenja.

— Možda bih ti mogla i morala vjerovati — rekla je — ali nisam sigurna. Bojim se da ne pogriješim.

Ne želim previše vjerovati osjećajima.

— Onda bar uzmi novac da možeš natrag u Boston. U ovom gnijezdu ne možeš više ostati — rekao sam joj žustro. — Čim ja odem, Sinclair Shannon htjet će na bilo koji način doći do tebe.

Čudno me pogledala.

— Ti bi radije da se vratim u Boston?

— Dok nisam tu, svakako.

Odbila je.

— Sama ću zaraditi novac za put. Ne mogu od tebe ništa uzeti, Ben. Osim toga, treba mi vremena da se odlučim. Drag si mi, i da imam malo više povjerenja u ljude i svijet, odmah bih pošla s tobom. Zato mi ostavi vremena.

Poljubila me.

Pošla je prema vratima, pa se još jednom okrenula.

— Ti bi mogao uspjeti, Ben. Mogao bi naći posao, osnovati dom, činiti nešto korisno, kao i moj zaručnik. Još možeš izbjeći crnu sudbinu revolveraša koji će jahati s Warlokom tako dugo dok ga ne pogodi kobni metak. Ako to uspiješ, onda me zaprosi i sigurno te neću odbiti.

Otišla je.

Počeo sam razmišljati kako da se izvučem. Postoji li igdje na svijetu prilika za mene? Što bih mogao poduzeti da je nađem?

Razbijao sam time glavu, ali odgovora nije bilo.

U ovom gradu nisam mogao ništa započeti.

Odlučio sam da odem i tražim.

XIII

Tjedan dana poslije toga mogao sam hodati i sjediti na zraku. Warlok i njegovi ljudi pošli su u potragu za novom zaradom. Znao sam da se neće svi vratiti.

Često sam mislio na njih.

Ljudi u mjestu su bili prema meni prijateljski raspoloženi i, iako pomalo suzdržljivi.

Lijepa Dolores, koja je slučajno nosila ime mjesta i bila vlasnica saluna, dućana i taverne, sve mi se prijaznije smiješila.

Warlok ju je predugo ostavljao samu.

Sa Cindy je bilo sve po starom. Za obroke sam silazio u restoran; ponekad bi sjela kraj mene uz šalicu kave.

Jednom smo, kad je ranije završila posao u kuhinji, odšetali izvan grada i sjeli na deblo uz potok.

Nismo mnogo razgovarali. Držali smo se za ruke. Jednom smo se poljubili.

Cindy se bojala da se ne zaljubi u krivog čovjeka. Nije mogla zaboraviti to da sam radio za Warloka, a mogućnost da sam kadar nešto drugo poduzeti, nije vidjela.

Željela je imati svoj dom i sigurnost.

• To joj nisam mogao zamjeriti.

Još sam bio za nju jedan od Warlokovih, kome svaki čas može pasti na pamet da nastavi isti posao.

Warlok se ovoga puta dulje zadržao.

Dani su prolazili mirno i bez neprimika.

U grad su počeli stizati doseljenici. Pričalo se da su rudnici zlata i srebra, koji su za rata zbog blokira-

nih cesta i nemogućnosti transporta bili zatvoreni, opet proradili. Zemlja je, nakon duljeg poslijeratnog mrtvila, opet živnula.

Jednog ranog jutra osedlao sam konja i spremio se na dug put.

Nisam se oprostio od Cindy.

Dugo sam jahao, što me prilično umaralo. Išao sam polako.

Kako se približavalo podne, vrućina je postajala sve nepodnošljivijom. Zrak je podrhtavao od vrućine. Skrenuo sam s kolskog puta koji vodi u postaju Mesa i potražio hlad među stijenama i grmljem u podnožju brežuljka.

Pojeo sam malo i popio vode. Htio sam se ispružiti da se malo odmorim kad li sam čuo pucnjeve koji su dopirali iz blizine.

U ovoj je zemlji važno znati tko i odakle puca. Iako ljutit, ustao sam i popeo se u sedlo da izvidim stvar.

Pažljivo sam tražio mjesto odakle ću imati točan pregled situacije. Smjestio sam se u pukotini jedne stijene.

Podla mnom, u podnožju brda, stajala su tri osedlana konja, a nešto dalje od njih ležao je mrtav konj.

Gorjela je vatra.

Tri bijelca žarila su stopala jednom Indijancu.

Vjerojatno su ga gonili, ustrijelili mu konja i uhvatili ga. Zašto su ga mučili?

Prvo sam pomislio da je najbolje da se izgubim. Što me se tiče ovaj Indijanac i tko može od mene tražiti da zbog njega dolazim u sukob s tri vješta revolveraša?

Dok sam tako razmišljao, dovlačili su mu noge sve bliže vatri, tukli ga nogama, prijetili mu noževima.

Zašto ga nisu ubili na konju? Mučili su čovjeka koji se ne može

braniti. Prizor je bio previše odvra-
tan da bi se čovjek mogao okrenuti
i odjahati mirne savjesti.

*Sjahao sam, zavezao konja, uzeo
pušku i počeo se spuštati. Pokrivao
me put prema dolje. Pazio sam da
se ne kotrlja kamenje.

Ona trojica dolje bila su toliko
zaokupljena svojom žrtvom da se
uopće nisu osvrтали. Htjeli su nešto
saznati. Nemilice su tukli i gazili
Indijanca, a noge su mu vukli sve
bliže vatri.

Približio sam se.

— Ovo ti je posljednja prilika —
rekao je jedan od njih. — Reci nam
odakle vam zlato, govori, ne igray
se našim strpljenjem — režao je i
udario ga nogom u rebra.

— Skinite mu noge s vatre! —
rekao sam mirno i odlučno. — Pro-
kleti bili, vas bi trebalo nogom u
rebra!

Trgnuli su se, ali su ipak zadržali
prisebnost. Bili su iskusni. Po njio-
vu mišljenju, nisam mogao biti
sâm.

Kad su konačno shvatili da sam
sâm, uhvatio ih je bijes.

— Bolje da se ne miješaš — re-
kao je jedan od njih.

— Povući ćeš samo jednom — sik-
tao je drugi.

— Jedan od nas sigurno će te pò-
goditi — kesio se treći.

— Pokušajte — rekao sam i nace-
rio se.

Indijanac se otkotrljao dalje od
vatre. Gledao me. Bio je još mlad.

Nekoliko sekundi smo šutjeli.

Konačno je onaj prvi opet progov-
orio.

— Naletjeli smo na Apaše. Gonili
smo ih i našli kod njih zlato. Znaju
za skrivenu zlatnu žilu. Plaćaju zla-

tom hranu, oružje i municiju. Budi
nam ortak. Bit će dosta za četvori-
cu. Pusti da nastavimo posao. Goto-
vo smo ga natjerali da progovori.

Krenuo je prema Apašu.

— Ne — rekao sam. — Odveži
ga! Pusti ga da ode!

— A onda? — nacerio se. — Što
onda?

— To ovisi samo o vama — odgo-
vorio sam. — Bit će kako odlučite.

Pažljivo su me promatrali. Vidje-
li su moj pištolj.

— Jesi li ti jedan od Warlokovih
ljudi? — upitao je jedan od njih.

Kimnuo sam.

— Što ste odlučili? — upitao
sam.

Oklijevali su.

— Riječ je o zlatu — rekao je je-
dan od njih — o zlatu, razumiješ li
to, čovječe iz Doloresa? Ovaj Apaš
zna gdje se nalazi zlatna žila. Razu-
miješ li ili si šenuo pameću?

Apašu su se obraćali na meksič-
kom španjolskom, a meni na juž-
njačkom engleskom, što je Apaš vje-
rojatno razumio.

Odjednom je on sjeo i viknuo ne-
što na svom jeziku, što je moglo
biti istovremeno i molba i zapovi-
jed. Osvrnuo sam se. Isto su učinila
i ona trojica.

Nije ih više zanimala moja puš-
ka. Razbježali su se prema konjima,
uskočili u sedla i odjurili.

Pojavili su se Apaši u krugu. Slo-
bodan je bio samo put prema isto-
ku. Mog konja već su imali u ruka-
ma. Nisam imao mogućnosti da pob-
jegnem. Jedina nada bio mi je mla-
dić kojega sam spasio. Spustio sam
pušku i čekao. Nekoliko ih je došlo
do mene, a ostali su slijedili bjegun-
ce. Čuli su se pucnjevi.

Odvezali su mladića i pomogli mu da ustane. Opet je rekao nešto što je bilo istovremeno molba i zapovijed. Prišao mi je. Stopala su mu bila ranjena, ali mu lice nije odavalo bol. Pogledao me i pozdravio. Bio je mlađi od mene. Po njegovu španjolskom znao sam da je nekoliko godina išao u školu.

— Hvala vam — rekao je. — Ja sam Juan, sin Loca Victorija. Naš si prijatelj. U ovoj zemlji možeš se kretati gdje god zaželiš. Uzmi ovaj moj znak. Naši će ljudi znati da te ne smiju dirati.

Dao mi je kožnu narukvicu ukrasenu dragim kamenom, koju je odvezao s lijeve nadlaktice.

U daljini su se još čuli pucnjevi. Lov na zločince nastavljao se.

Još trenutak nisam mogao doći k sebi.

Narukvicu sam spremio u džep.

Gore me čekao konj. Dok sam se penjao u sedlo, shvatio sam da me opet poslužila sreća.

Da nisam spasio Juana, ne bi me bilo među živima.

Loco Victorio bio je prvi Apaš u zemlji. Imao sam sreću što sam spasio život baš njegovu sinu.

Nisam se vraćao u Dolores. Nastavio sam put prema svome cilju.

XIV

Kad sam ugledao postaju Mesa, bio je već mrak.

Gorjela je vatra. Kad sam došao bliže, raspoznao sam uniforme. Konji nisu bili u oboru, već su stajali vezani za uža. I to je tipično za vojsku. Shvatio sam da je riječ o patroli.

Bilo je i civila koji su došli velikom poštanskom kočijom za devet osoba, što ju je vukao šesteropreg. U prvi sam čas pomislio da je postaja Mesa opet proradila, što bi, naravno, značilo da je Cindyn zaručnik već imao nasljednika. Ova me pomisao gorko razočarala, pa sam tako shvatio da sam došao ovamo da dobijem to mjesto.

Glasno sam se javio tako da me stražar pravovremeno vidio i propustio. Zaustavio sam se pred vatrom.

Vojnici i nekoliko civila znatiželjno su me promatrali.

— Sjašite! — obratio mi se poručnik. — Odakle dolazite? Jeste li vidjeli Apaše?

Postavljao je kratka, ali ljubazna pitanja. Bio je u godinama, jedan od onih vojnika od kojih se, nakon dvanaest dugih godina službe, na kraju naprave oficiri da bi se zadržali u vojsci.

— Ja sam Ben Buckmaster iz Doloresa — rekao sam. — Htio bih vam nešto ispričati.

— Hoćete li kavu? — upitao je. — Ja sam poručnik John Lane. Ovo je Milford, zastupnik linije Butterfield i njegovi pratiodci. Ima li to što mi želite ispričati veze s Apašima?

Kimnuo sam i sjahao. Jedan mi je vojnik donio kavu. Srknuo sam nekoliko gutljaja. Kava je bila dobra. Shvatio sam da poručnik Lane svoje ljude drži čvrsto u šaci.

Kratko i precizno ispričao sam događaj s Apašom i banditima.

Slušali su bez riječi.

Kad sam završio, poručnik Lane je pozvao vodnika.

— Čuli ste u čemu je stvar — rekao je. — Uzmite šest ljudi i krenite u potragu za banditima. Usta-

novite u kojem se smjeru kreću Apaši. To je za nas od velike važnosti.

Vodnik je prozvaao šest imena. Vidjelo se da zna svoj posao.

Za nekoliko minuta polovića je patrole napustila postaju.

— Buckmaster — rekao je poručnik Lane — smijem li vas upitati nešto posve privatno? Zašto ste pomogli tom Apašu? Jeste li prijatelj Apaša ili ste htjeli doći do zlata i onu trojicu na lukav način izbaciti iz posla?

Posljednji dio pitanja bila je čista uvreda. Htio sam oštro uzvratiti, ali sam se na brzinu sjetio da je njegovo pitanje zapravo posve normalno, s obzirom na to da je ovaj svijet krcat ološom, pa se čovjek više ne usudi očekivati da sretne nekoga boljega.

Nacerio sam se.

— Cijelo moje biće protivi se prizoru u kojem tri nitkova pale tabane bespomoćnom zarobljeniku. Ne mogu to gledati, niti mogu od toga pobjeći. Nadam se da vam to nije posve strano.

— Naravno da nije — rekao je. — Nakon vašeg objašnjenja sve mi je jasno. Ostajete li ovdje do sutra?

— Da — rekao sam. — Sutra se vraćam u Dolores. Ako i vi idete tamo, možemo poći zajedno.

— Zašto ste dolazili ovamo? — upitao je naoko slučajno.

— Posve privatna stvar — odgovorio sam — a osim toga, to je moj prvi dulji put nakon bolesti. Nisam htio jahati bez cilja, pa sam se sjetio postaje Mesa.

Vojniku sam vratio šalicu i odveo konja na vodu.

Bio sam umoran, bolje rečeno iscrpljen.

Dotuklo me trideset milja u sedlu, uključivši i pustolovinu s Apašima.

U jednoj dobro očuvanoj šupi našao sam mjesto za noćenje. Premisljao sam da li da naložim vatru i napravim nešto za jelo — poprženu slaninu i palačinke. Sve potrebitine nosio sam sa sobom, čak malu tavu i lončić za kavu.

Do mene je dopirao miris tortilje i graha sa suhim mesom, što je još više dražilo moj apetit, no umor je pobijedio. Upravo kad sam se htio ispružiti, došla su k meni dvojica s limenim zdjelicama.

— Pojedite nešto, Buckmaster — rekao mi je ljubazno Milford, službenik linije Butterfield.

Jelo je dobro mirisalo. Glad je prevladala umor.

— Vrlo rado — rekao sam i poslužio se.

Milford i njegov pratilac čučnuli su do mene. Neko smo vrijeme jeli bez riječi.

— Pretpostavljam da ste i vi bili vojnik, Buckmaster — rekao je.

— Nije me mimoišlo. Bio sam u Teksaskoj brigadi Stonewalla i Jacksona, a poslije u pobunjeničkoj vojsci.

— A, bili su to odlični borci — rekao je i nasmiješio se.

Vidio sam mu prijazno lice jer je noć bila tako svijetla da su se bez poteškoća mogle čitati novine.

— Koji ste čin imali, Buckmaster?

— U otpusnici piše da sam bio vodnik. Vodio sam izvidnicu i dobio dvije medalje za hrabrost. Jeste li to htjeli znati, Milford? — upitao sam s malo prezira.

— Tako je. Volio bih, osim toga, znati zašto ste došli ovamo i zašto se već sutra vraćate u Dolores.

Nije imao pojma da sam u mislima već bio u Doloresu.

Odjednom mi se pojavio tračak nade. Pitao sam se što me natjeralo da dođem ovamo.

Progutao sam nekoliko zalogaja, pa započeo svoju priču.

— Htio sam vidjeti kako izgleda ova postaja, samo je pogledati. U Doloresu sam upoznao djevojku po imenu Cindy Lassitter. Bila je zaručena sa čovjekom koji je htio obnoviti postaju. Ime mu ne znam. Htjeli su se vjenčati, ali su njega ubili razbojnici.

— Znam — rekao je i sagnuo se da me bolje pogleda. — Zvao se Jim Elliot. Ja sam ga namjestio i poslao ovamo. Znam da se htio oženiti. Uvjet za to mjesto jest da među osobljem bude i jedna žena koja će se brinuti o putnicima. Razumio sam vas da ste u Doloresu upoznali zaručnicu Jima Elliota, ali mi nije jasno u kakvoj je to vezi s vašim dolaskom ovamo.

Opet sam pojeo nekoliko žlica hrane.

Znao sam da je ovo mjesto i ovaj razgovor moja velika prilika. Neki neodređeni predosjećaj nagnao me je da dođem ovamo.

— Ona me voli — rekao sam — ali se ne želi udati za lutalicu bez stalnog mjesta i bez cilja.

Obojica su me ozbiljno promatrala.

Opet sam zgrabio žlicom jelo. Što mi je ostavljalo vremena da razmislim.

— Došao sam da vidim kako ovo mjesto izgleda. Mislio sam, naime,

da bih možda mogao nastaviti tamo gdje je Jim Elliot morao prekinuti. Apaši će me vjerojatno ostaviti na miru jer mi je Locov sin Juan obećao zaštitu.

Odložio sam zdjelicu i pokazao im Juanoyu narukvicu.

Kimali su glavama.

Nastavio sam:

— Posjedujem četiri stotine dolara, ali što bih tim novcem mogao u Doloresu ili negdje drugdje započeti? Ja bih, Milford, ukoliko nemate u vidu nekoga drugoga, radio ovdje, na ovoj postaji.

Tako sam izrekao ono što je podsvjesno tinjalo u meni dok sam bio na putu ovamo. Kad sam jutros napustio Dolores, bio je to neki predosjećaj, neka nesvjesna i nesigurna nada koja me tjerala da dođem ovamo.

Sada je bilo sve jasno izrečeno. Sreća mi je na putu stavila u ruke snažan adut. To što sam pomogao Apašu koji je igrom slučaja bio sin velikog poglavice bila je za mene više nego sretna okolnost.

Časkom sam se uplašio da mjesto možda nije slobodno, da Milford ima nekoga drugoga u vidu, ili da mu neću biti za težak i odgovoran posao dovoljno dobar.

— Možete dobiti mjesto — rekao je. — Prvo, tri mjeseca probe. Do bit ćete pomoćnike, dovoljno novaca i materijala. Ovo je Paul Thunker. On se brine o kolima i spregama. No prije nego što prijedemo na druge stvari, htio bih napomenuti da ovaj posao zahtijeva mnogo zalaganja i žrtava, a prije svega poštenje i vjernost. Često prevozimo skupu robu koju nam povjeravaju ljudi čija egzistencija ovisi o tome koliko se mogu pouzdati u nas. Prevozi-

mo i ljude, koji nam, naravno, da bi uopće mogli poći s nama, moraju vjerovati. To se može postići samo ako imamo apsolutno povjerljive suradnike, spremne da se u opasnosti žrtvuju za druge, nešto kao kaptan, kormilar ili čak cijela posada broda, ukoliko je riječ o životu putnika. Ako ste se već odlučili, onda morate uložiti u to svu svoju vjeru i snagu, kao da ste položili zakletvu ili kao da nosite zvijezdu koja predstavlja zakon. Prije nego što počnete raditi za nas, morate biti svjesni svega toga što sam vam upravo rekao.

Kimnuo sam.

— To mi je posve jasno — promrmljao sam.

XV

Kad smo stigli u Dolores, vrijeme večere već je odavno prošlo.

Na putu smo sreli vodnika i vojnice koji su bili poslani da traže razbojнике. Našli su ih mrtve. Vojnici su ih pokopali. I ovi su umrli osamljeni.

Naš dolazak u Dolores nije izazvao posebnu pažnju.

Warlok se vratio s puta. On i Shannon bili su lakše povrijeđeni.

Pozdravio sam ih, ali nisam s njima govorio.

Cindy je imala pune ruke posla.

Sjedio sam za stolom s Johnom Milfordom i Paulom Thunkerom. Pripadali smo istom poslu. Osjećali smo se povezani, bez obzira na to koju je funkciju svatko od nas obavljao.

Milford i Thunker su otišli da potraže smještaj. Znali su što sam te

večeri htio obaviti. Ohrabrujuće su me pozdravili i otišli.

Vidjeli su Cindy. Dok nas je posluživala, nisu je ispuštali iz vida.

Došla je k meni. Bila je umorna. Natočila je sebi šalicu kave. Pogledala me sa strane.

— Mislila sam da si zauvijek otišao — promrmljala je. — I to bez oproštaja. Bio je to pravi udarac za mene. Osjećala sam se osamljenom i prepuštenom na milost i nemilost ovom divljem svijetu. Prestrašio si me, ali sam tako saznala da te volim i da ću poći s tobom na kraj svijeta, čak bosonoga. Hoćeš li to koristiti?

Nagnuo sam se preko stola i nježno joj rukama uhvatio lice.

— Hoćeš li se udati za mene? — upitao sam.

Nije rekla ni riječi o sigurnom namještenju i lutanju po svijetu. Izustila je jedno jednostavno i kratko:

— Da!

— Tvoj zaručnik zvao se Jim Elliot — rekao sam i naslonio se. — Znam da je bio vrijedan momak jer samo takvi mogu dobiti namještenje na postaji Mesa.

Ozbiljno me gledala. Nije znala što slijedi.

Još sam je časak pustio u neizvjesnosti. Tek kad je htjela nešto upitati, nastavio sam:

— Bi li i sa mnom pošla u postaju Mesa, Cindy? Mogu dobiti mjesto Jima Elliota. Sve može biti onako kako si željela, osim što ja, naravno, nisam Jim nego Ben. S time moraš biti načisto. Ja ne tražim da ga zaboraviš, ali se pitam hoće li te ona postaja suviše podsjećati na nje-ga.

Spustila je glavu i razmislila. Usput je popila gutljaj kave, pri čemu je rukama obuhvatila šalicu kao da želi ugrijati prste.

Konačno je lagano odmahнула glavom.

— Ne — rekla je. — Ti si u mom srcu prvi. To mi je postalo jasno čim si otišao. Spočitavala sam sebi što nisam imala hrabrosti i što ti nisam vjerovala. Jim Elliot je bio dobar čovjek. Upoznali smo se u bolnici i bili zajedno samo dva tjedna. Mislim da tebe već sada bolje poznajem.

Time je bilo sve jasno.

Opet sam se nagnuo preko stola i uhvatio je za ruke.

— Cindy — rekao sam — kunem se da ću učiniti sve da ne požališ zbog svoga izbora.

Uostao sam i sasvim joj se približio. Dok smo se ljubili, ušao je Sinclair Shannon. Smiješio se, ali mu je iz očiju sijevalo.

— Baš si sretnik, Ben — rekao je. — Iako sam ja u međuvremenu bogatiji za nekoliko stotina dolara. Ali što mi to vrijedi kad nju ionako ne mogu kupiti!

Prišao sam mu.

— Slušaj, prijatelju — rekao sam. — Mi ćemo se vjenčati. Nju se nikada nije moglo kupiti. Pamti to dobro, prijateljčino!

Nisam skidao pogleda s njega.

Shvatio je da ga upozoravam i da ćemo postati veliki neprijatelji ne bude li se prema Cindy ponašao kao prema mojoj ženi.

Buljio je u mene. Nacerlo se, ali mu je u očima sijevalo.

— Bit će to krasno vjenčanje — smijao se. — Bude li mi dopušteno da se iskažem kao kum, smjet ću

poljubiti nevjestu, pa ću bar tako doći do svog dugo željenog poljupca. Ili mi ti to možda nećeš dopustiti, lijepa Cindy?

Nije odgovorila. Ne znam kako ga je pogledala, jer nisam ispuštao očiju s njega.

— Nemoj je tako nazivati — rekao sam. — Zasad je ona za tebe gospođica Lassiter, a uskoro gospođa Buckmaster.

Vrlo je dobro shvatio da sam mu postavio granicu koju ne smije prijeći. Bilo mu je također jasno da više nismo ortaci u poslu, a još manje prijatelji.

Jednog mi se trenu učinilo da će reagirati poput razdraženog tigra. Pripremao sam se na to jer sam znao da sam nakon bolesti, što se tiče snage, bio u nepovoljnijem položaju. Da je započeo tučnjavu, vjerojatno bi me savladao.

Savladao se, okrenuo i otišao.

Cindy je bila blijeda. I u očima joj se vidjelo da se uplašila.

— Bojiš li ga se? — upitao sam je nježno.

Kimnula je, polako i svečano.

— On hoće da budem njegova, osjećam to. To što si me ti dobio za njega je veliki izazov. Postao je tvoj smrtni neprijatelj. Bplje je da što prije odemo oдавде.

— To ćemo i učiniti — rekao sam. — Sutra ujutro vjenčat ćemo se. Treba mi jedan dan da nađem ljude i nabavim najpotrebnije stvari. Milford i Thunker pomoći će mi pri tome. Krećemo prekosutra prije izlaska sunca.

— To znači da ovdje posljednji put perem posude. Moram reći šefici da od sutra...

— Ja ću to urediti — rekao sam, poljubio je u usne i izišao.

U salunu je pjevala lijepa Dolores. Dva su je momka pratila na gitari, onako kako to mogu samo ljudi meksičkoga porijekla.

Dolores je mogla svojim glasom očarati muškarce.

Slušali su ju Warlok i njegovi ljudi te još nekoliko gostiju.

Naručio sam pivu.

Shannon je stajao na drugom kraju šanka.

Dolores je pjevala o ponosnim ljudima koji su pošli tražiti sedam zlatnih gradova. Pjevala je o željama, nadama i snovima koji su zaokupljali lijepe žene. Pjesma je izazvala oduševljen pljesak. I meni se dopala.

Došla je k meni.

— Ti, prijatelju, prvi put slušaš moje pjesme — rekla je. — Mislila sam da nemaš za to smisla, no vidim da sam se prevarila.

— Dopalo mi se — rekao sam. — Mogli biste, bez pretjerivanja, nastupati širom svijeta. Vaša ljepota i vaš čaroban glas oduševili bi tisuće posjetilaca.

— Hvala na komplimentu — rekla je sa smiješkom i htjela se okrenuti i otići.

— Gospodo — rekao sam — sutra vam odlazi konobarica.

— Cindy? — upitala je kratko.

— Da, već sutra ćete morati potražiti drugu.

— Kako to? — upitala je.

— Sutra ćemo se Cindy i ja vjenčati.

Pogledala me od glave do pete. Oči su joj čudno svjetlucale, a na vratu joj je poskakivala vena.

Kimnula je u znak odobravanja, okrenula mi leđa i pošla prema Warloku koji ju je čekao s punom čašom vina. Odmah je popila polovicu.

Shannon je sve to pratio pogledom i smiješio se.

Pošao sam prema vratima. Warlok i Nueces su me promatrali. Pitao sam se hoće li me uskoro smatrati otpadnikom njihove grupe.

VI

Vjenčanje smo obavili na brzinu. Svjedoci su nam bili Sam Milford i Paul Thunker. Vjenčao nas je jedan stari svećenik, misionar, s vrlo malo riječi. Kad smo izašli iz crkve, zazvonilo je zvono. To nam je bio jedini nešto svečaniji trenutak u cijeloj stvari.

Cijeli dan smo radili. Milford i Thunker su nam pomogli pri izboru pomoćnika i kupovini materijala i drugih sitnica.

Pošli smo kasno na spavanje. Naša prva bračna noć trajala je samo pet sati. Ustali smo prije izlaska sunca.

Ja sam išao naprijed, a Cindy je sjedila u prvim kolima do vozača. Slijedila su još dvojica kola. Imao sam ukupno pet ljudi.

Milford i Thunker su ustali da nas otprate.

Prešli smo uz Doloresin salun. Pogledao sam gore. Warlok je stajao uz prozor i gledao me.

To me je podsjetilo na jučerašnji dan. Pred sumrak sam sreo Warloka i Nuecesa. Stajali su na pločniku.

— To je taj veliki pothvat, a? Misliš li ti zbilja da ćeš se izvući? — upitao je Warlok.

— Izvući iz čega?

— Jahao si s nama, bio si jedan od nas — rekao je — momak koji prodaje svoj revolver. Ne zaboravi, Ben Buckmaster, da si tri puta jahao s nama. Svaki je put netko od naših ostao na putu, jer to je neizbježiva sudbina ljudi našega kova. Vuk ostaje vuk, a ti sad želiš postati nešto drugo. Zaboravljaš da onaj tko je jednom lovio s vukovima nikad ne može to prestati. Možda ćemo te jednog dana morati podsjetiti tko si i gdje pripadaš,

— Bolje da me na to ne podsjećate — rekao sam odlučno. — Vrije-me provedeno s vama bilo je crno razdoblje u mojem životu. Najviše me od vas odbilo to što ste vi uistinu dvonožni vukovi. Ranjene ostavljate sudbini, a oni koji kraj vas umiru ne mogu se od vas ponadati ni najobičnijoj utješnoj prijateljskoj riječi.

— Ti se mogu samo pomoliti — narugao se Phil Nueces.

Nacerio sam se.

— Miči se! — rekao sam i prošao između njih.

Warloka je vjerojatno probudila škripa kojih kola. A možda noćas nije mogao spavati.

Dok sam tako prolazio ispod njegova prozora, postalo mi je posve jasno da me neće ostaviti na miru. Bio sam siguran da će jednog dana htjeti obračunati sa mnom.

Okrenuo sam se u sedlu.

Vidio sam Cindy. Nasmiješila mi se. Znao sam da me htjela ohrabriti i da će mi njeno ohrabrenje, bez sumnje, trebati.

Stigli smo tek slijedećega dana oko podneva. Bili smo prekrčani, pa nam je, da bismo prevalili trideset milja, trebalo dan i pol.

Na putu smo sreli kola s doseljenicima koji su tražili pogodno mjesto za nastambu. Jedan od naših vozača savjetovao im je da pođu prema Lon Creeku, gdje ima dobrog terena za useljavanje. Na postaji se skupila veća grupa Apaša. Zaimali su vodu iz bunara i pojili konje.

Naš dolazak nije ih zbunio. Pustili su konje da u miru piju i punili boce vodom. Usput su nas promatrali. Bilo ih je dvostruko više.

Stali smo nekoliko koraka pred njima. Znao sam da me poznaju, vjerojatno po opisu.

Sam sam odjahao do njih.

Desnom sam rukom držao uzde, a lijevu sam podigao u znak pozdrava.

— Dobro došli u postaju Mesa — rekao sam na španjolskom koji je većina Apaša dobro razumjela. — Ja sam novi službenik. Uskoro će biti otvorena trgovina. Svatko tko dođe u miru, dobro je došao. Ja sam Ben Buckmaster.

Nisam dobio odgovora. Buljili su u mene.

— Kako je Juan, sin Loca Victorija? — upitao sam.

Činilo se kao da uopće ne razumiju moj španjolski.

Kad sam već odustao od daljnjih pokušaja, javio se jedan od njih.

— Uskoro će opet moći hodati. Neće biti invalid.

— To je dobro — rekao sam. — Želim da budemo prijatelji. Žena u kolima je moja žena. Volim je isto toliko koliko Loco svog sina.

Time je bilo sve rečeno.

Znao sam da su me dobro razumjeli. Uzjahali su i otišli bez riječi.

Dao sam znak da se približe kola.

Dok sam spuštao Cindy, zamijetio sam da se trese od straha.

— Siguran sam da ti neće ništa nažao učiniti. Zato sam te i doveo ovamo. Znaju da si mi žena.

Primirila se.

— Ovdje ima malo groblje gdje je pokopan i tvoj zaručnik.

Pogledala me. Nije otišla sama. Uхватила me za ruku.

Činilo mi se da odlazim na grob prijatelja.

Bio sam zahvalan Jimu Elliotu što je doveo Cindy u ovu zemlju.

XVII

Dani su nam prolazili u radu.

Dolazili su jahači i kola s putnicima. Zaustavljali su se, sretni što je postaja Mesa opet proradila.

Cindy je uredila dućan i kuhinju. Spremala je jelo za nas i putnike.

U zemlju je dolazilo sve više ljudi. U okolici je bilo rudnika, rudarskih logora i novih naselja. Bilo je i skrivenih logora u kojima su živjeli odmetnici. I oni su dolazili k nama da se opskrbe.

Naišli bi i tragači za zlatom.

Pitao sam se kako će dugo Apaši to trpjeti. Po mojoj računici, oni su se spremali da zaustave daljnje nadiranje bijelaca, da protjeraju one koji su se već bili naselili.

Nisam mogao točno predvidjeti što će u tom slučaju učiniti s nama.

Trojica mojih radnika vratila se u Dolores. Ostala su mi dvojica pomoćnika, Manuel i Paco. Bili su

marljivi i šutke su obavljali posao. Znao sam o njima samo toliko da su ih nedavno napali meksički razbojnici i poubijali im porodice. Bili su zadovoljni da imaju plaćen posao.

Jednog kasnog poslijepodneva stigla je prva karavana linije Butterfield. Dvoja su kola bila namijenjena da opskrbe našu postaju. Slijedećeg je dana iz El Pasa stiglo dvanaest konja i dvanaest mazgi. Bile su to odlične životinje, namijenjene za spregu, tj. za izmjenu sprege. Od sada su svaka poštanska ili teretna kola mogla zamijeniti pokoju umornu životinju, a u slučaju dugog puta i cijelu spregu.

Paco se pokazao pravim majstorem u potkivanju. Organizirao je čak malu kovačnicu.

Pitao sam se hoće li nas Apaši i dalje ostaviti na miru.

Konji i mazge su im u svakom slučaju veoma privlačni.

Moglo se dogoditi da se skupi manja grupica i namjerno zaboravi na poglavicu i njegova sina.

Trebalo je imati u vidu i konjokradice.

Jednom nas je posjetio John Lane sa svojom patrolom. Rekao mi je da se Apaši ujedinjuju.

Dolazak prve poštanske kočije bio je za nas veliki događaj. Kočija je pošla iz Santa Fé, prešla cijelu dolinu Rio Grande, te skrenula malo prema zapadu da prođe kroz Silver City, Lordsburg i Dolores.

Bila je to krasna crveno lakirana kočija sa žutim kotačima i mesingastim lanternama. Pripadala je tvrtki »Abbot i Downing«.

Manuel ju je opazio s krova postaje. Pripremili smo im sendviče, kavu i šest konja.

Kočijaš i njegov pratilac ljubazno su nas pozdravili. Dok su mi stiskali ruku, sjetio sam se da smo svi mi odani članovi istog društva.

Radovalo ih je što postaja opet radi i što je sve u najboljem redu.

Kola su bila puna. Bilo je i žena s malom djecom.

Cindy se zdušno trudila da sve zadovolji.

Iako su se zadržali samo četvrt sata, bio je to za nas veliki doživljaj. Poštanske su usluge konačno opet proradile. Kako je u zemlji bilo sve više ljudi, moglo se pretpostaviti da će kočije prolaziti svakoga dana u oba smjera. To je značilo za ovu zemlju neku vrst žile kucavice, a mi smo bili stanica na toj žili kucavici.

Okolica postaje bila je vrlo lijepa. Ležali smo točno u sredini između četiri velike ravne planine nazvane Mesas. Dalju okolinu već sam odavno proučio. Bilo je važno znati odakle nas mogu napasti. Našao sam jedan potok i nekoliko dobrih izvora vode koja je dolazila iz Mesasa, što je bilo važno za osnivanje naselja i rančeva.

Prišao sam kočijašu dok je ovaj obavljao posljednji pregled kola. Zvao se Pat Mullegan, a njegov pratilac Slim Oates.

Mullegan me podsjećao na jaku i ustrajnu mazgu. Od prvog časa bili smo jedan drugom simpatični.

— Imaš dobru ženu. Pazi na nju! — rekao je.

Nasmiješio sam se.

— Ako te doseljenici budu pitali za dobru zemlju, pošalji ih ovamo.

U blizini ima pogodnih terena s vodom.

— Drage volje — rekao je. — Često me pitaju za savjet.

Stao je, pogledao naokolo, približio mi se i tiho upitao:

— Jesi li siguran u svoje pomoćnike?

Sleganuo sam ramenima.

— Ne poznajem ih dovoljno dugo — odgovorio sam. — Djed i unuk, kojima su razbojnici ubili porodicu. To je sve što znam o njima. A zašto te to zanima, Mullegan?

Prišao mi je još bliže.

— Mnogi rudnici opet su u pogonu. Uskoro ćemo prevoziti zlato i srebro, što je važno za cijelu zemlju i što će pokrenuti razbojnike. Morat ćeš biti na oprezu.

Zastao je.

— Ugovorit ćemo znak po kojem ću ja znati da je kod tebe sve u redu.

— Kakav znak?

Razmislio je.

— Kad tvoja žena bude kuhala kavu, neka u slučaju opasnosti stavi u vatru nešto što dimi jače od drva. Ako se iz kamina puši jače nego inače, znat ćemo da nešto nije u redu.

— Dobro — rekao sam. — Pripremit ćemo nešto mokrih drva.

Pozdravio me, pozvao putnike i popeo se na visoko sjedalo. Njegov je pratilac već bio na svome mjestu.

Bili su oprezni i savjesni. Pitao sam se zašto obavljaju tako opasan i težak posao za tako malo novaca. A zar nisam i ja činio isto?

Pomogao sam putnicima da se ukrcaju i zatvorio vrata. Gledao sam za kočijom. Konji su bili odmo-

reni, pa sam kočiju ubrzo izgubio iz vida iza oblaka prašine.

Cindy je izašla. Pošao sam prema njoj. Smiješila se.

— Bilo je lijepo — rekla je. — Jedan od gostiju rekao mi je da će se vratiti slijedećom kočijom i ostati nekoliko dana da razgleda okolicu. Poslala ga je, rekao je, zajednica pet prijateljskih porodica da traži dobru zemlju gdje bi se mogli nastaniti. Bilo bi lijepo kad ne bismo bili tako odvojeni od svijeta — rekla je. — Od ove postaje moglo bi nastati mjesto, a poslije čak mali gradić.

Bila je puna nade. Oči su joj se sjajile od sreće.

Poljubio sam je.

Pošao sam k pomoćnicima u obor. Trebalo je urediti šest umornih, oznojenih i prašnih životinja.

Odjednom sam se sjetio Warloka i bande. Mislio sam na pošiljke zlata i srebra i na njegovu glad za zaradom. Znao sam da se neće htjeti odreći tako velikog i lako zarađenog plijena. Zastenjao sam. Spopala me vrućina.

Znao sam da ću uskoro imati posla s njima.

Stenjući sam ušao u staju i počeo četkati konja. Ni rad me nije spašavao od pomisli na Warloka. On, Phil Nueces i Sinclair Shannon uskoro će započeti igru.

XVIII

Život je tekao dalje. U zemlji je bilo sve življe. Poštanske su kočije sve češće prolazile, u oba smjera. Dolazili su ljudi raznog kova: doseljenici, rančeri, igrači karata, propovjednici, rudari, tragači za zla-

tom i srebrom, lake žene, trgovci, Meksikanci, žene i djeca, svatko.

Zaustavljali su se kod nas da protgnu noge i odmore se.

Imali smo i poštu, pa su nam dolazili jahači, te kola iz rudarskih logora, farmi i naselja da podignu ili pošalju poštu.

Jedan tragač za zlatom donio je zlata u vrijednosti od dvije tisuće dolara. Izvagao sam vrećicu sa zlatom, zapečatio je i dao mu potvrdu na dvije tisuće dolara. Spremio sam ga u trezor koji je zapravo bio običan ormar i dao se obiti dljetom i čekićem.

I dućan je sve bolje radio.

Htjeli smo sami priskrbiti hranu za životinje, pa smo posadili kukuruz i zob. Na pašnjacima uz rijeku skupljali smo sijeno. Zaposlio sam jednog Crnca koji je još prije pet godina bio rob, a razumio se u taj posao. Odlično je rukovao plugom. Imao je zapravo zlatne ruke za sve.

Jednog smo dana dobili neobičnu posjetu — Apaše. Zastao nam je dah kad smo vidjeli da je riječ o jakoj ratnoj skupini.

Ušli su u dvorište, napojili konje i napunili boce.

Stajali smo u trijemu i čekali, nadajući se da smo još pod zaštitom poglavice.

Opazio sam Juana. Dojahao je do nas. S njime je bio stari Apaš naborana lica.

Došli su sasvim blizu. Iz starca je zračila snaga, tvrdoća i jaka volja koja nije bila spremna popustiti osjećajima, a mogla je biti okrutna čak prema vlastitom biću. U očima mu se vidjela mudrost.

Podsjećao me na generala Stonewalla, kojega sam za rata često promatrao.

Znao sam da je starac Juanov otac.

— Dobro došao, Loco Victorio! — rekao sam. — Mogu li učiniti nešto za tebe? Ovo je moja žena. Drago mi je da je Juan došao s tobom.

Ove su riječi bile suviše, ali morao sam nešto reći. Pri tom sam mu gledao u oči, iako je bilo veoma naporno izdržati njegov pogled, što sam kod ostalih ljudi mogao činiti bez poteškoća.

Prestao me promatrati. Položio sam ispit. Prešao je na Cindy, pri čemu mu se pogled znatno ublažio. Čak mu se časkom u očima pojavio izraz sklonosti prema nježnom i lijepom ženskom stvorenju. To nije dugo trajalo, jer se vjerojatno sjetio da je riječ o bijeloj ženi koja će rađati bijelu djecu, što će pridonositi prevlasti bijelih. Pogled mu se naglo smračio.

— Nisam glup da ubijam bijele ljude koji su poštjeni — rekao je. — Kad bi takvih bilo više nego što ih ima, ne bi trebalo voditi rat. Evo, tu ti je Juan. Govori s njim, Ben Buckmaster.

Obratio mi se na španjolskom, ali je moje ime izgovorio engleskim.

Pogledao sam Juana, koji me pozdravio.

— Radujem se što te vidim — rekao sam.

— I ja se radujem, Ben Buckmaster, ali nikada ne možemo postati prijatelji, jer ti ne možeš biti protiv svog naroda, iako bi zapravo morao biti ako želiš ostati pošten.

Time je sve rekao. Podigao je zid između nas.

Pogledao sam Loca Victorija.

— Pustit ćemo te da živiš ovdje — rekao je — ali se ne miči s postaje. Mislim da si me razumio.

Kimnuo sam i upitao:

— A što ako mi pobjegnu konji ili ako ih netko ukrade?

— Nijedan Apaš neće te okraсти — odgovorio je. — Što se tiče bijelaca, uskoro ćemo ih istrijebiti iz ovoga kraja.

Okrenuo je konja i odjahao.

Juan i ostali slijedili su ga. Bilo ih je više od tristo. Tako veliku vojsku već odavno nisu skupili. Do sada su se borili uglavnom u manjim grupama. Ovoga su puta najmjera-vali početi i dobiti rat.

Kad su nestali iz vida, Cindy je duboko uzdahnula.

Moji su se pomoćnici dobro preznojili.

— Imali smo gadnu sreću — rekao je Sam Hawkins, moj pomoćnik.

Sam Hawkins je bio moje visine, samo nešto jači. Njegov posljednji vlasnik nije ga više upotrebljavao kao radnika, već je učinio od njega boksača i vodio ga po južnim državama. Svugdje je pobjeđivao, pa je njegov gospodar zaradio mnoge novce, u svakom slučaju više nego što bi mu donijela berba sa sto i više golemih polja. Građanski rat oslobodio je Sama ropstva.

XIX

Život je tekao dalje. Na jugu je došlo do žestokih sukoba vojske i Apaša.

Promet na našoj liniji još je tekao nesmetano. I prvi prijevozi zlata i srebra neometano su prošli.

Sve su nam to ispričali kočijaši ek-spresnih kočija.

Cindy i ja često smo ležali budni u krevetu. Držali smo se za ruke. Kroz prozor bi dopirao hladan noćni zrak i blijedo svjetlo mjeseca i zvijezda.

Vani nije nikada vladala potpuna tišina. Iz daljine bi se čuli kojoti. Ušutjeli bi kad bi ih vođa pozvao da se skupe.

Javila bi se sova.

Cindyna ruka povremeno bi se trgla. Divio sam se njenoj hrabrosti i životnoj energiji. Došla je iz sasvim drugog kraja, a ipak je odlično podnosila sve tegobe i nadala se boljim vremenima.

Kada bih se god na to sjetio, nježno bih je poljubio. Usput bih se neizostavno sjetio Warloka. Bio sam siguran da će se pojaviti.

Umjesto njega došao je Shannon. Dojahao je prije zalaska sunca. Po konju se vidjelo da nije došao iz Doloresa; prevalio je najviše nekoliko milja.

Vidio sam ga iz obora. Zaputio sam se prema dvorištu. Pojio je konja i gledao u Cindy koja je izašla na verandu. Prišao sam mu, a on je još gledao u nju.

— Postala je još ljepša — rekao je. — Učinio si od nje ženu, Ben. Mnogo sam o njoj sanjao. Kad smo sami, mogu je zvati Cindy; ono »gospođa Buckmaster« nimalo mi se ne sviđa.

Uživao je rugati se.

— Što hoćeš? — upitao sam. — Znam da nisi došao ovamo da vidiš Cindy.

— Zavrijedila je da se do nje jaše i sto milja. Jedan njezin poljubac vrijedio bi i tisuću milja. No

imaš pravo, nisam došao ovamo da se divim njenoj ljepoti. Vidiš li one ravne gore na jugozapadu?

— Dovoljno su visoke — odgovorio sam.

Nacerio se.

— Poštanske kočije sa sjevera stižu ovamo uglavnom poslije podne. Ti nam odavde možeš dati znak ogledalom koje će ti posuditi tvoja lijepa Cindy.

— A zašto bi trebalo da dajem znak ogledalom? — upitao sam polagano, iako sam znao da se moje crne slutnje pretvaraju u još crniju stvarnost.

— Uskoro će ovuda prolaziti i zaustavljati se kočija s novcem. Već su na putu jer svugdje treba gotovina za isplatu nadnica i za ulaganja. Ako u zemlji i dalje bude tako živo, novac jednostavno mora dolaziti ovamo. Vjerojatno će već prvom pošiljkom doći sto tisuća dolara.

Zastao je. Šutke sam ga gledao.

— Posao se isplati i za pedeset tisuća — rekao je. — To je ionako mnogo bolja zarada od svega što smo dosad na brzinu uhvatili. Sjećáš li se kad smo za smrdljivih divlje tisuće dolara oslobađali prolazovcima? Mi ne bismo, naravno, zaustavljali svaku kočiju i virili u nju da vidimo ima li štogod za nas. Cilj nam je da se dočepamo prave, i to sada, odmah, dok tvrtka »Butterfield« ne očekuje tako nešto. Tebi nije teško doznati imaju li novac i u slučaju da nose više od dvadeset tisuća dolara dati znak ogledalom. Mi ćemo, šest milja odavde, u zasjedi čekati na tvoj znak. Kočiju možemo, kao i postaju, vidjeti odande dobrim dalekozorom.

Časkom je zastao, pa nastavio:

— Konja sam napojio. Mogao bi me sada pozvati na večeru, tako da vidim Cindy izbliza. Odsada ću, moram priznati, još više sahnjati o njoj.

Gledao sam ga. Nije mi bilo jasno kako mi se takav čovjek nekć mogao svidati. Imao sam želju da ga udarim po gubici.

— Guši se! — rekao sam.

— Misliš li to ozbiljno?

Njegovo ćerekanje bilo je otvoreni izazov. Zavidio mi je na Cindy i na svemu ostalom. Mućilo ga je što više nisam bio vuk lotalica koji mora umrijeti sam, već sam imao cilj i stalan posao, bio voljen i ostavit ću nešto za sobom, budući da sam pripadao grupi ljudi koja nešto vrijedi i koja nešto hoće.

Savladao sam bijes i želju da ga udarim.

— Odlazi — rekao sam mirno — inaće ću te otjerati.

Uzjahao je i otišao bez rijeći.

Znao sam da je time postao zauvijek moj najveći neprijatelj.

To se među ljudima vrlo brzo dogodi.

Kako će se stvari dalje razvijati i što ja tu mogu poduzeti?

Stajao sam kao ukopan i gledao prema jugozapadu gdje će Warlok čekati na moj znak. Ako mu to uskratim, kaznit će me, a na kraju, ako ga razočaram, ubiti bez milosti.

Bio sam bez ićije pomoći.

Cindy je izišla na verandu. Pozvala nas na večeru.

Paco i Manuel bili su u ćoboru. Došli su na vodu da se operu. Sam Hawkins je završio oranje. Pošto je oćistio i spremio plug, stao se prati za večeru.

— Noćas ćemo držati stražu — rekao sam. — Ne smijete zaspati. U ponoć ćemo vas Sam i ja zamijeniti.

— Kakvu opasnost očekuješ, gazda? — upitao je Paco.

Nisam znao što da im kaćem.

— Ovuda se vrzu razbojnici — odgovorio sam.

— Je li onaj ćutokosi jedan od njih? — upitao je.

— Za sada još nije — odgovorio sam — ali će on i njegovi uskoro to postati ako im se prući prilika za to. Ulogorili su se nekoliko milja oćavde i čekaju.

Prekinuo sam razgovor kad se na verandi pojavila Cindy i ponovo nas pozvala na večeru.

Pošli smo prema kući.

Noć je bila tamna, bez mjesecine. Puhao je jak vjetar i sa zapada doćlačio tamne oblake. Znao sam da će se vrijeme promijeniti i da ćemo slijedećih dana imati kišu, što je za ove krajeve bila prava rijetkost.

Lećao sam budan kraj Cindy. Bio je listopad. Za mjesec-dva na vrhovima visokih planina past će snijeg. mislio sam pokušavajući da zaboravim na Warloka.

Iako je vjetar snaćno puhao, ostavio sam otvoren prozor. To mi nije bilo od velike pomoći, jer se po takvom vremenu nije moglo ništa ćuti. Da je bar noćas ostalo lijepo vrijeme, kako je to inaće ovdje.

Cindy je ćvrsto spavala. Imala je za sobom težak dan. Oprala nam je rublje.

I Paco i Manuel su se naraćili. Cijeli su dan popravljali razbijena teretna kola. Paco se i u to dobro razumio. Imao sam sreću što sam našao tako dobrog pomoćnika.

Sam je danas preorao velik komad zemlje.

I ja sam bio umoran. Uređivao sam dvije sprege, što je bilo dovoljno posla za 'cio dan, a uz to sam potkovao konje i postavio vodovod od bunara do korita u oboru.

Ipak nisam mogao zaspati. Nemir me natjerao da ustanem.

Obukao sam se, zatvorio prozor, uzeo revolver i tiho se izvukao iz sobe.

Cindy se okrenula na drugu stranu i u snu nešto promrmrljala.

Sišao sam, uzeo pušku i izišao.

Bilo je još prerano da budim Sama.

Dok sam tražio Paca i Manuela, odlučio sam da nabavim dva oštra psa koji u takvim noćima nisu tako slijepi i gluhi kao ljudi.

Prvo sam našao Manuela ispruženoga na trbuhu. Bio je u nesvjestici i s krvrgom na glavi. Netko ga je straga udario kundakom.

Paco se nije odazivao. Bio sam siguran da su i njega onesposobili.

Warlokovi su ljudi bili opasni. Koga je god poslao, taj je dobro uradio svoj posao.

Potrčao sam u obor. Bio je prazan.

Shvatio sam da je riječ o pozivu.

Izveo sam konja. Dok sam ga sedlao, mislio sam da li bih probudio Sama i Cindy.

Nisam to učinio. Žurilo mi se. Znao sam da će se Manuel i Paco uskoro osvijestiti i probuditi Sama.

Odjahao sam prema jugozapadu.

Nije bilo daleko.

Već nakon tri milje jahanja ugledao sam dolinu. Tamo je gorjela vatra. Warlok i njegovi ljudi su me čekali. Spustio sam se. Stajali su uz

vatru, držali vruće limene šalice s kavom i promatrali me.

— Dobra šala, zar ne? — rekao je. — Nasmij se, stari, i raduj se što je to bila samo mala prijateljska šala. Da smo mislili ozbiljno, imali bismo sada u rukama tvoju dragu ženu.

Bila mi je dužnost da kao član tvrtke »Butterfield« odmah slijedim konjokradice i ostavim Cindy bez zaštite. Znao sam da su Warlokovi ljudi za to vrijeme mogli doći do nje, ako već i nisu.

Pogledao sam naokolo. Warlok je imao nekoliko novih ljudi. I Nueces je bio s njim. Oblio me hladan znoj kad sam ustanovio da nema Shannona. Odmah mi je bilo jasno da je kod Cindy.

Znao sam da ga moji pomoćnici neće moći zaustaviti. Nikad u životu nisam se osjećao tako bespomoćnim.

Warlok me držao u rukama i to je dobro znao. Prevario me je na lak način.

— Daj mu kavu — rekao je.

Jedan od njegovih ljudi donio mi je kavu. Sjahao sam i približio se vatri.

Dobio sam ludu želju da ga istoga časa ubijem. Ruka me svrbjela i sama posezala za revolverom. Mrzio sam ga iz dna duše. Bio je najgori od svih, čak od Shannona.

Brzo sam se sabrao. Cindy je bila u opasnosti. Popio sam nekoliko gutljaja kave. Gledao sam u Warloka i trudio se da sakrijem osjećaje. Nije smio zamijetiti da ga mrzim i da sam spreman ubiti ga čim mi se za to pruži prilika. Htio sam ga pustiti u uvjerenju da me uplašio i pobijedio.

— Razumijem u čemu je stvar, — rekao sam. — Trebalo je da znam da protiv vas ne mogu ništa. Tko je jednom bio s Warlokom, ne može više od njega. To je sada u redu. Vidim da nema Shannona. Ja se moram zbog toga, naravno, odmah vratiti. Vi ćete sami dovesti konje tamo odakle ste ih uzeli, bude li se mojoj ženi išta dogodilo, mislim bude li joj Shannon dosađivao, neće te dobiti od mene ništa. Možete me, naravno, ubiti, to je sve.

Dobacio sam šalicu jednome od ljudi, skočio na konja i odjahao.

— Vodite konje natrag — čuo sam kako je Warlok naredio.

Još su mi nešto dovikivali, ali ih više nisam razumio.

Izašao sam iz doline. Vjetar koji je dolazio sa zapada pratio me s lijeve strane.

Već izdaleka ugledao sam svjetla postaje.

Cindy je vjerojatno bila budna, a i moji su ljudi sigurno bili na nogama.

Nisam prestao misliti na Shannona. Hvatao me neobuzdan strah da bi on mogao zlostavljati Cindy.

Dojurio sam u dvorište i sjahao s konja.

Pojavio se ošamućeni Paco.

— Onaj žutokosi je rekao da je dobar prijatelj gazdarice. Sam ga nije htio pustiti u kuću, pa je dobio metak u rame. Previo sam ga, a i meni glava puca...

Nisam ga čuo do kraja. Potrčao sam uz stepenice.

Sinclair Shannon je sjedio za stolom, jeo i cerio se.

Cindy je sjedila do njega, raspuštene kose i u kućnoj haljini. Bila

je prestrašena. Čim me ugledala, ustala je i odmaknula se u stranu.

— Pazi — rekla je kreštavo — ima revolver pod stolom. Pitao me hoću li poći s njim u krevet. Rekao je da se nećeš vratiti do sutra ujutro, jer moraš dotjerati konje. Ben, pazi se, on je tvoj smrtni neprijatelj!

— Pođi gore — rekao sam.

Drhtala je.

Htjela se usprotiviti, no onda je shvatila da ću je u tom slučaju silom odvesti gore. Razumjela je i to da bi mi njena prisutnost samo otežavala situaciju.

Popela se do polovice stubišta, što mi je bilo dovoljno.

— Propao ti je plan, prijatelju — rekao sam Shannonu. — Warlok će dovesti konje, pa sam se vratio brže nego što si mislio. Da ti je uspjelo, pokvario bi planove ostalima, to valjda znaš.

Podigao se s revolverom u ruci.

— Pa što onda? — rekao je. — Možda mi je pustolovina sa Cindy draža od novca. Možda mi je svejedno kako bi Warlok reagirao. Za tvoju Cindy isplati se učiniti koju glupost. Zar ne, Cindy? — upitao je i napola se okrenuo.

Nije dobio odgovora.

Opet se okrenuo prema meni.

— Izlazi! — rekao je. — Hoću da te vidim pred sobom zbog onih tvojih glupana vani.

Bilo mi je draže da se sve to obavi vani. Ispao je iza mene, izvadio mi revolver iz korica i bacio ga daleko u tamu dvorišta.

Obišao me, popeo se na konja i gledao me. Stajao sam na verandi. Dijelila su nas samo dva-tri koraka.

— Htjeli smo ti samo pokazati što ti se sve može dogoditi ako ne pristaneš na naše uvjete — rekao je. — Budeš li nas slušao, bit ćemo ti dobri prijatelji. Što se mene tiče, rado bih te ubio, samo da dobijem Cindy, štoviše, vrlo rado, no Warlok se s time ne slaže.

Okrenuo je konja. Pošao sam za njim. Imao sam priliku da ga ubijem. Trebalo je prijeći samo pet koraka do vrata dućana. Na zidu kraj vrata visio je bič za tjeranje nazgi. Našao sam ga u kolima koja su popravili Manuel i Paco. Na tanku ručku nastavljala se duga kožnata vrpca koja je završavala željeznim vrhom. Takvim je bičem kočijaš mogao sa svoga visokog mjesta dosegnuti vrhove uši prvoj mazgi u osmeropregu. Bio je dugačak oko dvanaest jardi i uvijen u klupko. Okrenuo sam se ulijevo, stao na rub verande i uzeo bič koji je visio na kuku.

Shannon je prekasno shvatio opasnost. Bič mu se omotao oko vrata kao laso. Naglom kretnjom izbacio sam ga iz sedla. Gotovo se ugušio.

Izvukao je revolver, ali sam u istom trenu skočio s verande i izbacio mu ga iz ruke.

Htio mi se baciti u noge, ali sam ga koljenom pogodio u lice. Svakom bi drugom takav udarac razbio šiju. On se otkotrljao u prašinu, ustao, pa opet napao. Udarao sam gdje sam dospio; nije imao nikakve mogućnosti da se izvuče. uspio me samo dva-tri puta slabašno udariti.

Ležao je u prašini i stenjao.

Uto je došao Warlok.

— Poberi ga — rekao sam mu uspuhan — ili ću ga ubiti. Ubit ću

svakoga tko dođe na pomisao da sa mnom i s mojom ženom može činiti što ga je volja. Ako netko želi dvojboj revolverom...

— Ne — prekinuo me Warlok. — Nisam te dobro ocijenio, Ben Buckmaster. Osim toga, nisam imao pojma da je tako lud za tvojom ženom. Možda bi bilo bolje da ga ubiješ. Kad završimo posao, naravno uz tvoju pomoć, sigurno će uz novac htjeti i tvoj život. Stavite ga u sedlo i odvedite ga — naredio je i opet se okrenuo prema meni. — Moji će ti ljudi vratiti konje. Ne zaboravi na naš dogovor!

Cindy je stajala na verandi pred vratima. Malo dalje stajali su Manuel i Paco. Ranjeni Sam Hawkins bio je u konačištu.

Prišao sam Cindy, zagrlio je i uveo u kuću.

Idućeg dana sve mi je izgledalo kao ružan san.

U ovoj zemlji nije bilo zakona i zato me Warlok držao u rukama.

Što sam mogao učiniti?

Znao sam da će uskoro stići kočija s novcem. Dosad je u zemlji bilo malo gotovog novca, a bez opticaja novca nema razvitka. Moglo se dogoditi da već slijedećim poštanskim kolima dođe velika škrinja puna novotiskanih dolara. Znao sam da se u međuvremenu u Doloresu otvorila filijala banke iz Santa Fea. Razbijao sam glavu kako da se izvučem. Nisam podnosio da me netko ucjenjuje. Bilo bi glupo zbog nekoliko razbojnika i njihovih prijetnji ostaviti sve što sam ovdje započeo i što je sretno krenulo.

Ali, kako se izvući?

Za borbu protiv Warlokove bande trebalo mi je najmanje dvanaest dobrih revolveraša. Gdje da ih na-

čim? Nisam smio ni mogao napustiti postaju i tražiti pomoć. Osim toga, ja nisam bio Warlok. Tko bi pošao sa mnom?

Glava me je boljela od razmišljanja kadli mi je pala na pamet dobra zamisao.

Naglo sam ustao od stola.

— Gdje ćeš? Sad će doručak! — rekla je Cindy.

Pekla je jaja sa slaninom.

— Odmah ću se vratiti — rekao sam. — Samo ću nešto pokazati Pacu.

Vani sam našao Manuela i Paca koji su u međuvremenu smjestili konje u obor.

Ozbiljno su me pogledali.

— Odnijet ću Samu doručak — rekao je Manuel. — I na malu temperaturu. Imao je sreću, metak mu je prošao kroz rame.

— U redu — rekao sam i dao znak Pacu.

Ušli smo u ured. U kutu je stajao ormar za novac, a do njega dvije željezne crne škrinje određene za prijevoz novca i zlata. Na crnoj podlozi bilo je velikim bijelim slovima ispisano: **KOMPANIJA »BUTTER-FIELD«**.

Otvorio sam prvu škrinju.

— Paco — rekao sam — ti si dobar kovač i bravar. Ako se ova škrinja umjesto novcem napuni dinami-
tom, može li se izvesti tako da pri otvaranju poklopca eksplodira dinamit?

Čudno me pogledao.

— Može, gazda — rekao je. — Za to je potrebna mala puška koja se s pomoću limene vrpce zakuje za dno škrinje. Za okidač se veže tanka nit koja vodi do poklopca. Kad se po-

klopac digno, ovaj istovremeno povuče okidač i...

Prekinuo sam ga. Nije bilo potrebno da mi objašnjava kakvu eksploziju može izazvati mala dvocjevka kad opali u škrinji punoj dinamira.

Promislio sam. Bio sam svjestan odgovornosti koju uzimam na sebe.

Još sam oklijevao.

Drugog izlaza nije bilo. Morao sam uništiti Warloka i bandu prije nego što shvate da nisam njihov saveznik.

Morao sam se osigurati. Nisam smio dopustiti da se Cindy nešto dogodi. Kad bi nju imali u rukama, napravili bi od mene bandita i ubojicu, jer za nju bih bio kadar sve učiniti. To se nije smjelo dogoditi.

Bio sam bespomoćan. Morao sam sâm uništiti bandu kako sam to najbolje znao i umio. Morao sam se zadovoljiti bilo kojim sredstvom. Ja ili oni!

— Učini to, Paco — rekao sam. — Dinamita ima dovoljno.

Pogledao me. Znao je o čemu je riječ. Bio je star i iskusan.

— Dobro, gazda — rekao je. — Nemaš drugog izbora. Sami su te na to natjerali. Moraš se braniti onako kako znaš i možeš, jer će ti inače odvesti ženu. To su dokazali prošle noći. Moraš ih preduhitriti. Ja ću pripremiti sanduk. Pitanje je hoće li pri tom svi stradati.

Znao sam: ako Warlok i Nueces ostanu na životu...

Na to nisam htio misliti.

Pošao sam s Pacom na doručak. Manuel je nosio Samu poslužavnik s doručkom.

— Kladim se da će sve potući —
rekao je usput.

Lijeno sam se nasmiješio. Ni Pacu nije bilo svejedno što će se dogoditi s tom škrinjom. I on je mislio na svoju savjest.

Gledao je Cindy. Vjerojatno ga je podsjećala na kćer. Razumio sam zašto je bio spreman da mi pomogne da na takav način uništim bandu.

Za doručkom smo razmišljali o drugim mogućnostima, ali tih nije bilo.

Kad stigne novac, banditi će ga htjeti.

Ukoliko ga ne dobiju, okrivit će Cindy i mene.

Posve jednostavno i gotovo posve nerješivo.

Škrinja s dinamitom bio je jedini izlaz.

XX

Kad je Paco završio doručak, ostao sam nekoliko minuta nasamo s Cindy.

Znala je da nešto spremam. Vidjela je to na meni. Iako nismo bili dugo u braku, dobro me poznavala. Ništa nije pitala. Čekala je.

Miješao sam žličicom kavu, iako je šalica bila prazna.

Gledala me.

— Uvijek ću biti u stanju da te zaštitim — rekao sam. — Ne moraš se bojati. Savladat ću sve poteškoće. Odustat ću od ovoga posla samo ako ti želiš odustati.

— Ne — odgovorila je. — Ja bih htjela doživjeti da od ove postaje nastane grad. Ne bojim se. Smiješno bi bilo da si spočitavaš dogodi li se nešto što ti ne možeš spriječiti. Bez rizika nema uspjeha. Ja hoću da ostanemo ovdje, da se borimo i branimo to što smo stekli. Ako ti se štogod dogodi, plakat ću za tobom. Ipak sam spremna, ako si i ti za to, uzeti na sebe taj rizik.

— Borit ćemo se protiv Warloka i njegove bande — rekao sam.

— Pokušat ćemo.

Poštanska je kočija, kao i obično, došla poslijepodne, kad je sunce već bilo na zalasku, a zrak podrhtavao od vrućine.

Od kiše nije ništa bilo, jer je vjetar rastjerao loše vrijeme. Vjerojatno je kišilo nad pokrajinom Pecos, dalje prema istoku.

Kočija je bila krcata. Nije bilo ni jednoga slobodnog mjesta. Putnici su se radovali što se kod nas mogu osvežiti. Ušli su u kuću u kojoj je bilo svježije nego vani. Cindy se trudila da ih lijepo ugosti. Provjerio sam može li se s jugoistočne

Mese vidjeti dalekozorom kočija i zamjena sprege. To nije bilo posve moguće jer su obori i šupa onemoćavali dobar pregled.

Kočiju je vozio moj znanac Pat Mullegan, a pratio ga je, kao i obično, Slim Oates.

Dok su Manuel i Paco mijenjali spregu, ovi su se osvježavali na bunaru.

Prišao sam im.

— Imate li sa sobom novac? — mirno sam upitao.

Mullegan me oštro pogledao. Iako je pitanje bilo mirno i sabrano, brzo je shvatio u čemu je stvar. I Slim Oates, koji se osvježio vodom po glavi i vratu, uspravio se i pogledao me.

— Imamo sanduk sa pedeset tisuća dolara — rekao je. — Imaš li poseban razlog za to pitanje ili si samo znatiželjan?

— Dogovorili smo se da će se u slučaju opasnosti jako pušiti iz dimnjaka — rekao sam — ako vam zaprijeti opasnost ovdje na postaji ili u neposrednoj blizini. Razbojnici čekaju pet milja odavde, na podnožju jugozapadne Mese. Riječ je o Jedu Warloku i njegovoj bandi. Dosad su bili na granici, a ovim se činom žele svečano proglasiti banditima. I ja sam neko vrijeme jahao s njima, pa me sada ucjenjuju. Zato sam im pripremio iznenađenje. Sanduk s novcem zamijenit ćemo drugim sandukom.

Ispitivački su me pogledali. Bili su pošten i iskusni ljudi kojima su se povjeravali milijuni i koji su za neznatne plaće riskirali život.

— A što je u sanduku? — upitao je Mullegan.

— Dinamit. Kad se otvori poklopac, leti sve u zrak. Zato morate nastojati da banditi otvore sanduk što dalje od kočije. U protivnom, vi i putnici bili biste izloženi opasnosti.

Gledali su me u čudu.

— Eh, eh — drhtao je Slim Oates — pa to je nepošteno.

Odmahnuo sam glavom.

— Ako im ne pomognem da dođu do novca, osvetit će se meni i ženi. Prošle noći pretukli su mi ljude na straži i otjerali konje iz obora. Dok sam ja tražio konje, uhvatili su Cindy. Htjeli su mi pokazati što će se dogoditi ne budem li ih slušao. Mislim da razumijete da je život moje žene u opasnosti. Kad je već tako, hoću da imam bar jednu mogućnost. Mislite li još da je to što činim nepošteno? Riječ je o zločincima koje nitko ne sili da napadaju poštansku kočiju i obijaju bravu sanduka s tuđim novcem.

Pogledali su se.

— Da mu vjerujemo? — upitao je Mullegan u šali.

— Da — rekao je Oates. — On nas je upozorio na razbojнике.

— A kako će, u tom slučaju, novac stići u Dolores?

— Čim se smrači — rekao sam — tako da me oni s Mese ne mogu vidjeti dalekozorom, uprtit ću sanduk na konja i krenuti. Nadam se da će dinamit dobro obaviti svoj posao i da ću tako izbjeći osvetu. Izvedite to spretno, da ne odletite u zrak zajedno s njima.

— Bez brige — rekao je Mullegan. — Sanduk ćemo staviti u stražnji dio kočije, tako da će, kad ga izvade, biti iza nas. Odglumit ćemo da su se konji uplašili i stvoriti

malu razdaljinu. Kad budu pucali u bravu, ja ću krenuti s konjima. Kad budu imali sanduk, neće nas više zadržavati.

Na brzinu smo zamijenili sanduke.

— Riskiramo previše — rekao je Mullegan. — Moglo bi se dogoditi da stvarčica već na putu eksplodira i da putnici nastradaju. U tom bi slučaju, mi naravno, odletjeli s posla.

— Satima sam tražio izlaz — rekao sam. — Drugog izlaza nema. Ako otkrijem da sam ih prevario, doći će ovamo i osvetiti se.

— Dobro — rekao je Mullegan. — Idem po putnike. Vrijeme je da se krene. Kad se pojave, nemoj pucati — rekao je Slimu. — Digni odmah ruke u znak predaje. Želio bih još ponekad s tobom na put!

Gledao sam kočiju kako odlazi. Cindy je sišla s verande, prišla mi i uhvatila me za ruku. Pojavili su se i Paco i Manuel. Šutke smo buljili u kočiju.

Trebalo je ući u kuću, uzeti ogleдалo i dati znak.

Oklijevao sam.

Cindyna je ruka drhtala u mojoj. Svaki joj je živac u tijelu bio napet.

Konačno sam se pribrao, ušao u kuću, donio ogleдалo i dao znak.

Znali smo da će otprilike za jedan sat doći do eksplozije, koju ćemo jasno čuti, s obzirom na to da je teren do Mose bio ravan.

Tako je počelo iščekivanje.

Neugodno vrijeme donekle nam je skratila kočija iz Doloresa, ali je i ona ubrzo otišla.

Bili smo sve napetiji. Na postaji je sve utihnulo. S jugozapada je zapuhao vjetar.

Još se ništa nije čulo.

Zar je moguće?

No istog časa čuo sam jak prasak, kao da je grnuo top.

Dogodilo se! Bilo je, bez sumnje, mrtvih.

Usta su mi bila suha. Bilo mi je zlo. Trebalo mi je zraka.

Još jednom sam se upitao: što sam drugo mogao učiniti?

Pogledao sam Cindy. Ni njoj nije bilo bolje.

Paco je skinuo šešir.

Manuel me čudno gledao. Donja mu je usna podrhtavala.

Otro sam rukom lice.

— Moram odnijeti novac u Dolores — rekao sam. — Uskoro ću znati kako je svršilo. Dovedite konje koje sam odabrao, zamotajte sanduk s novcem u deku i zavežite ga za sedlo.

Paco i Manuel su požurili, sretni što mogu nešto raditi.

Pogledao sam Cindy, uhvatio je za ruku i pošao s njom u kuću. Poljubio sam je. Privila se uz mene. Znao sam da joj je pred očima prizor sa sandukom i dinamitom. Pogladio sam je po kosi i još jednom

Žurilo mi se. Iz regala sam uzeo pušku i municiju.

Još jednom sam poljubio Cindy i izišao.

Uzjahao sam.

— Čim se smrači, zatvorite se u kuću — rekao sam Pacu. — Uvedite i Sama Hawkinsa. Pucajte čim se netko pojavi.

Odjahao sam.

Biblioteka kriminalističkih romana

**Izlazi svakih 14 dana
(u ponedjeljak)
Cijena 7 dinara**

Drugi je konj nosio velik i težak sanduk s novcem.

Nije mi padalo na pamet što sve čovjek za pedeset tisuća dolara može kupiti. Mislio sam samo na to kako je eksplodirao onaj drugi sanduk i što se pri tom dogodilo. Iako mi se žurilo, nisam pošao koljskim putem. Gmije i stijene koristio sam kao zaštitu. Stijene su me podajale na ekamenjeno stado alonova. Znao sam da me luke mogu otkriti po oblaku prašine koji sam ostavljao na sobom, no ipak sam morao riskirati. Brzo sam napredovao. Krenuo sam najprije prema zapadu, a onda se držao juga. Na sjevernoj strani Mase stupio sam na koljski put.

Bio sam na mjestu događaja.

Eksplozija je iskopala malu rupu. U blizini su ležala tri leša i jedan mrtav konj.

Kočiji i ostalim jahačima nije bilo ni traga. Znao sam da ih je još jučer, bez Shannona, bila sedmorica.

Petorica su ostala na životu.

Uхватила me panika. Ili slijede kočiju ili se osvećuju Cindy.

Savladao sam strah i počeo razmišljati. Bilo je vjerojatnije da su ranjeni, pa su pošli da potraže liječnika.

Pogledao sam mrtva tijela. Ovog je puta, mojom krivnjom, nekoliko osamljenika ostalo na putu. Približio sam se, s nadom da ću ugledati Warloko, Nuecesove ili Shannovo lice.

Jednoga sam znao. Bio je s nama kad smo u El Capitanu čekali Rannaganeve. Ostalu dvojicu vidio sam jučer u logoru s Warlokom.

Ogledao sam se i otkrio raznorazne tragove i znakove. Na zemlji je ležalo nekoliko šešira, jedna rukavica, rasparani dijelovi odjeće, lula koja je nekome ispala iz džepa i srebrna mamuza s nečije čizme. Sigurno ih je dobro pogodilo, pomislila sam. Po tragovima sam htio odrediti u kojem je smjeru otišla banda, ali mi je tu namjeru osujetio jahač koji se pojavio među stijenama.

Bila je već skoro večer. Između nas i sunca na zalasku stajalo je brdo.

Odmah sam ga prepoznao. Po načinu na koji je jahao znao sam da je riječ o Warlokoj desnoj ruci, o Philu Nuecesu.

Uхватила me panika na pomisao da sam pao u zasjedu.

— Bez brige, Ben, sam sam čekao na tebe. Možeš se slobodno usredotočiti samo na mene.

Stao je, sjahao i naslonio se na konja koji je stajao mirno poput stijene.

Bio je udaljen otprilike devet koraka, tako da smo se mogli gledati u oči.

— Ti si varalica, kućkin sin — rekao je. — Lijepo si to smislila, nema što. Iza leđa, kao zmija. Znao sam da ćeš doći na lice mjesta da vidiš koliko si nas pobio.

Zastao je.

— Nisam imao želje da se pred njim opravdam.

Ipak sam rekao:

— A što bi ti, Nueces, na mojem mjestu uradio? Učjenjivali ste me. Što bi ti uradio da obraniš ženu?

— Gotovo ti je uspjelo — rekao je. — Kad je kočija drugi put poskočila jer kočijaš nije mogao smiri-

ti nervoznu spregu, neki od nas okrenuli su se prema kočiji i pošli za njom. Ja sam bio podalje, u sedlu, pa me uopće nije dohvatilo. Warlok, Shannon i još dvojica pošli su za kočijom. Shannon je zapravo htio ostati i čekati te, ali mu Warlok to nije dopustio, jer nakon jučerašnje tučnjave smatra da ti nije dorastao.

Lijeno je ušutio.

Znao sam što me čekalo. Morao sam se boriti s Nuecesom koji je jedini ostao neozlijeđen.

To da je kočija ostala čitava skifulo mi je težak kamen sa srca.

Mullegan je poskakivanjem kočije izveo iz opasnosti ne samo putnike već i neke članove bande, pa je plan uspio samo djelomično.

To nisam doživio kao neuspjeh. Osjetio sam, naprotiv, veliko olakšanje što sve nije završilo baš s previše mrtvih.

Phil Nueces se nasmiješio.

— Previše smo te potcijenili — rekao je s nešto gorčine. — Veoma si opasan. A što je ono na konju? Nije valjda pravi sanduk s novcem.

Osmjehnuo sam se kao čovjek za kojega postoji samo jedan izlaz, pa je spreman na sve. Bila je to istovremeno odvažnost, gorčina i izazivanje sudbine.

I Nueces se također nasmiješio.

Znao je da će se dočepati sanduka samo ako prije toga mene ubije. To mu je bila jedina mogućnost.

Udaljio se nekoliko koraka od konja.

I ja sam to učinio. Nisam htio da meci pogode životinju koja nije imala ništa s time što smo se mi htjeli međusobno poubijati.

— Ovog te puta neću potcijeniti, Ben Buckmaster — rekao je. —

Znam da si brz, ali ja sam brži. Do sad sam iz svake poštene borbe izlazio kao pobjednik. Potegni prvi!

— Jesi li čuo pticu? — upitao sam ga. — Povuci ćemo kad opet ćurlikne. — Dobro!

— Čekali smo.

Nije dugo trajalo. Ptica je naglo zakreštalala i izletjela iz grma kao da je osjetila opasnost koja se nad nama nadvila poput crnog oblaka.

To je bio znak za nas. Reagirali smo brzo, vođeni željom za životom.

Povukli smo jednako brzo. Osjetio sam tup udarac u bok. Zanjihao sam se i usput još jednom opalio. I on je dalje pucao, ali su me njegovi meci promašivali. Moj prvi pogodak bio je precizniji od njegovoga, što je odlučilo ishod borbe. Jedva se držao na nogama. Opalio sam još četiri puta. Pao je.

Završila je borba.

Osjećao sam bol u boku. Pritisnuo sam ranu rukom i pošao prema Nuecesu. Kleknuo sam do njega. Bio je još živ. Pogledao me i s mukom se nasmiješio.

— Svi smo se u tebi prevarili — prošaptao je. — Je li u sanduku novac? — upitao je.

Kimnuo sam.

Izdahnuo je.

Polako sam se digao, stenjući od boli.

S desne strane, dva prsta nad pojasom, zadobio sam veliku ranu. S njom je trebalo jahati još dobrih dvadeset pet milja. Nueces je bio Warlokov dobar i odan pomoćnik. I ovoga je puta to dokazao.

XXI

Bila je ponoć kad sam ugledao svjetla Doloresa.

Zastenjao sam od olakšanja, posebno zato što na putu nisam naišao na kočiju; to je značilo da je Mullegan uspio umaći Warloku. Pretpostavljao sam da su bili dobro izranjavani, što mi je ulijevalo nadu da će morati ostati nekoliko dana u krevetu i tako odgoditi osvetu.

Približio sam se mjestu za zapadne strane i kroz usku uličicu ušao u dvorište pošte.

Iz mraka je izašao čovjek s puškom.

— Buckmaster? — upitao je.

— Da, ja sam — odgovorio sam i sjahao.

Rukovali smo se. Bio je poštanski službenik, član kompanije »Butterfield«. Počeo je kao tjerač mazgi.

— Ranjen sam — rekao sam. — Nueces me htio zaustaviti. Ranu treba sašiti.

Ed Nelson je odvezao sanduk, skinuo ga s kohnja i odnio u ured. Otvorio ga, izvadio novac i spremio ga u ormar koji je bio bar tri puta veći od mog u postaji.

Obratio mi se tek kad ga je zakračunao.

— Sada je to u redu — rekao je i obrisao znoj sa čela. — Onaj Milford — rekao je — uvijek nađe prave ljude za naš posao. Ti si to noćas dokazao. Pođi gore i raskomoti se u prvoj sobi lijevo. Pozvat ću liječnika i probuditi ženu da pripremi toplu vođu i ručnike.

Pošao sam prema stepenicama. Kolljena su mi klecala. Okrenuo sam se još jednom prema Edu Nelsonu.

— Warlok? — upitao sam.

— On je s onim žutobradim Shannonom kod Dolores, kao i obično. Svima im je bio potreban liječnik. Ne brini, Ben, imam čovjeka koji ih drži na oku. U Doloresu se mnogo toga promijenilo. U svakom slučaju, to više nije Warlokov grad.

Nisam bio siguran u to. Popeo sam se. Soba je bila mala. Zapalio sam lampu i dahćući se ispružio na krevetu.

Bilo mi je mutno u glavi. Pobijedio sam Nuecesa, ali opasnost nije prošla. Da sam se bolje osjećao, pošao bih ravno do Warloka.

Cijela desna strana tijela tupo me boljela. Izgubio sam mnogo krvi. U takvom stanju nisam se mogao boriti. Warlok je, osim toga, u Doloresinom salunu još imao mnogo prijatelja. Tu je mogao svoju napola izginulu bandu opet obnoviti.

Što će uraditi kad sazna da je izgubio najboljeg čovjeka?

Što bi uradio Nueces s pedeset tisuća dolara? Da li bi ih podijelio s Warlokom ili bi nestao s njima.

Znao sam samo to da je bio mrtav.

Spavao sam četrnaest sati. Kad sam se probudio, osjetio sam lako zatezanje i bockanje zašivenih rana. Ostao sam još neko vrijeme nepomično u krevetu.

Na stolcu kraj kreveta ležalo je čisto rublje. Liječnik koji je noćas bio kod mene sašio mi je ranu.

Kad sam kasno poslije podne ustao, osjećao sam se bolje nego što se moglo očekivati.

Otvorila su se vrata. Hitro sam dohvatio revolver iz opasača koji je ležao na naslonu stolice.

**Moda, kozmetika,
domaćinstvo**

**Savjeti
liječnika i
psihologa**

**Novela, roman,
zanimljivo štivo**

**ukratko: SVE
ŠTO ZANIMA
SUVREMENU
ŽENU**

Svijet

**jugoslaven-
ska ženska
revija**

Ušao je Ed Nelson. Donio mi je jelo.

— Upravo su donijeli Nuecesa u grad — rekao je. — Warlok je poslao nekoliko ljudi da vide što je s njim. Ostalu trojicu su tamo pokopali. Nueces je Warloku mnogo značio. Zali za njim.

Šutke sam počeo jesti. Bio sam gladan.

Ed Nelson se okrenuo k prozoru, pogledao van, pa se opet obratio meni.

— Današnja poštanska kočija je već otišla — rekao je. — Sutra se Mullegan i Oates vraćaju s granice. Hoćeš li sačekati ili ćeš već noćas na put?

— Odmah — odgovorio sam žvačući.

Zadovoljno je kimnuo i pokazao u smjeru Doloresinoga saluna.

— Liječnik kaže da se oni tamo preko brzo oporavljaju. Warlok je gotovo posve oglušio. Komadići kamena su mu se, prilikom eksplozije, zabili po cijelom tijelu. Ni Shannon i ostali nisu mnogo bolje prošli. Jednoga je tako snažno udarilo da je licem tresnuo o stijenu; izgleda kao da ga je zgazio konj. Ipak se brzo oporavljaju. Znaju da je novac stigao. Na više mjesta morao sam isplatiti, a takve se vijesti brzo šire. Iako smo sakrili tvoje konje, Warlok zna da si tu. Bilo bi dobro da se izgubiš prije nego što ti namjesto zamku. Uskoro će u ovaj grad stići šerif prvom kočijom iz El Pasa. Obavijestit ću ga o tvom slučaju.

Opet sam, žvačući, kimnuo.

Znao sam da mi ne može pomoći. I sam je imao poteškoća kako da se održi u ovom gradu. Svaki mu je čovjek bio prijeko potreban. War-

lok je mogao platiti revolveraša da ga na brzinu ubije. Ovaj je grad još bio opasan.

— Otići ću čim padne mrak — rekao sam. — Čekat ću Warloka kod kuće.

Pogledao sam ga. Gutao je pljuvačku. Nije mi mogao pomoći, a mučila ga je pomisao da ću ga smatrati kukavicom.

— Dobro, Ed — rekao sam. — Tvoj mi je položaj posve jasan. Znam kako je teško naći pouzdane ljude koji neće raditi za Warloka.

Kimnuo je.

— I ja imam ženu — rekao je. — I dvoje djece. Ne smijem previše riskirati. Iako se situacija u ovom gradu nešto promijenila, on još može ovdje raditi što ga je volja.

Po njegovu piskutavom glasu znao sam da se stidi što me mora moliti za razumijevanje.

XXII

Nakon dva sata popeo sam se u sedlo i oprostio od Eda. Šutke mi je pružio ruku. Izašao sam iz dvorišta u tamnu uličicu i nadao se da me Warlokovi ljudi ne čekaju u zasjedi.

Nisu se pojavili. Izišao sam iz Doloresa prije nego što se pojavio mjesec, što je bilo veoma povoljno za mene.

Rana me boljela, ali se dalo podnijeti. Bio sam siguran da će uskoro početi krvariti. Važno je bilo da izdrže konci. Liječnik mi je zbog toga zalijepio na ranu široki flaster.

Znao sam da me očekuje neugodan put.

Morao sam izdržati. Morao sam do Cindy. Bojao sam se da joj se štogod ne dogodi.

— O Ben, vratio si se — rekla je kad me je ugledala.

Pojavili su se Paco i Manuel. Bili su naoružani i nisu spavali.

Laknulo mi je kad sam shvatio da se nije ništa loše dogodilo.

Cindy se, drhteći, privila uz mene i zamijetila da sam ranjen. Stavila je ruku na moju ranu. Krv je namočila zavoj i košulju te joj zakrvarila ruku.

— Nije strašno — rekao sam. — Da nisam morao jahati ovih trideset milja, ne bi više prokrvarila. Ništa se ti ne brini, Cindy.

Šutjela je.

Paco je bio nestrpljiv.

— Što se dogodilo, gazda? — upitao je.

Znao sam kako ga je sanduk mučio. Znao sam da je čak spočitavao sebi.

— Ispričat ću vam sve — rekao sam — no najprije se moram ispružiti na divanu.

Slijedećeg poslijepodneva naišla je kočija s juga. Bio sam već na nogama i ukratko obavijestio kočijaša kompanije »Butterfield« o Warlokovoj bandi. No oni nisu prenosili novac i uskoro su, puni putnika, krenuli dalje.

Kočije su postojale sve punije, što je bio dokaz sve veće živosti u zemlji.

Nešto kasnije iz suprotnog su smjera došli Pat Mullegan i Slim Oates.

Sišli su. Kad su putnici ušli u kuću, Mullegan mi se obratio:

— Warlok će osobno doći ovamo, čim pokopa Nuecesa, a to će biti još

danas. S njim će biti Shannon i još neki njihovi. Pronio se glas da su ga našli ubijenoga na putu. Zacijelo ga je Warlok volio kao rođenog brata. Pazi se, Ben. Mi ti ne možemo pomoći, jer moramo dalje. Kad stignemo u Santa Fé, obavijestit ćemo Milforda i tražiti od njega da pošalje ovamo ljude.

Ušutio je.

Kimnuo sam u znak razumijevanja. Znao sam da mi protiv Warloka nitko ne može pomoći. Morao sam sam naći način da se izvučem, kako sam to već jednom pokušao.

Pozdravili smo se. Konji su već bili promijenjeni. Doveo je putnike.

Gledao sam za kočijom sve dok nije nestala u oblaku prašine.

Opet smo ostali sami.

Warlok će doći da osveti Nuecesa i da me kazni za neposlušnost.

Što da radim? Da bježimo?

To nisam mogao učiniti.

Bio sam član kompanije »Butterfield« i ovo je bila moja postaja.

Htio sam izdržati sve što bude po meni udaralo.

XXIII

Ostatak dana prošao je u miru. Kad se smračilo, ugledao sam grupu Apaša, sastavljenu od starca, žena i djece, kako odlaze prema sjeveru.

Počinio sam grubu pogrešku što nisam nabavio psa. Bude li noć tamna, samo bi nas pas mogao upozoriti na dolazak nepozvanih gostiju.

Držali smo stražu. I Sam Hawkins je ustao, iako ga je, kao i mene, mučila rana.

Kad se spustila noć, ugasili smo sva svjetla, naoružali se puškama i revolverima, te podijelili položaj po postaji. To nam je bila jedina prilika da se obranimo od napada. Paco i Manuel bili su kod obora, a Sam Hawkins je čučao u kutu kod žitnice. Ja sam sjedio u najtamnijem kutu verande, a Cindy se šćućurila kraj mene; umotala se u topli pončo i naslonila na moju nogu.

Htjela je biti kraj mene. Jednu sam ruku položio na njenu glavu i milovao joj vrat pod kosom.

Nismo se micali, gotovo nismo disali. Pretvorili smo se u uho.

Sati su polagano prolazili. Postajalo je sve hladnije.

Povremeno me hvatao san. Zbog rane sam sjedio u stolici za njihanje koju je popravio Paco, što me je još više uspavljivalo.

Umor je ponekad dostizao takav vrhunac da sam se bez obzira na sve htio prepustiti snu, ali bi se ipak u posljednjem času pojavio strah koji je začas otjerao san.

U dva sata poslije ponoći čuli smo jahače.

Približavali su se tiho i oprezno.

Bili su to Apaši.

Htio sam ustati i poći sa Cindy u kuću, ali sam odustao, jer sam znao da se od Apaša ne možemo obraniti. Kuća je imala previše prozora i vrata koje nismo mogli braniti. Otpor nije imao nikakva smisla.

Trebalo je čekati.

Ušli su u dvorište. Mogli smo im raspoznati obrise, iako je nebo bilo oblačno.

Nadao sam se da moji ljudi neće pucati. Jedna sasvim mala nervoza s naše strane značila bi propast.

Pitao sam se jesmo li još pod zaštitom Loca Victorija.

Skupili su se oko bunara i korita s vodom. Bilo ih je pedesetak.

Pojili su konje.

— Ben Buckmaster, gdje si? — javio se hrapav glas.

Znao sam da mi se obraća Loco Victorio, veliki poglavica.

— Čujem te, Loco Victorio, tu sam — rekao sam i nakon kratke pauze nastavio: — Mogu li učiniti nešto za tebe? Ili trebaš samo vodu?

Pustio me da čekam.

Trenutak napetosti nestao je kad se opet javio glas Loca Victorija.

— Ti si već jednom spasio mog sina Juana. Teško je ranjen i izgubio je previše krvi. Ako ga ne ostavim kod tebe, umrijet će. Hoćeš li učiniti za njega sve što je u tvojoj moći, Ben Buckmaster?

— Hoću — rekao sam.

— Zakuni se!

Zakleo sam se. Bio sam spreman održati zadanu riječ. Loco Victorio je to osjetio u mojem glasu.

Izdao je zapovijed na svom jeziku.

— Pođi u kuću, upali svjetlo i pripremi krevet za ranjenog Juana — rekao sam Cindy. — Ne moraš se bojati.

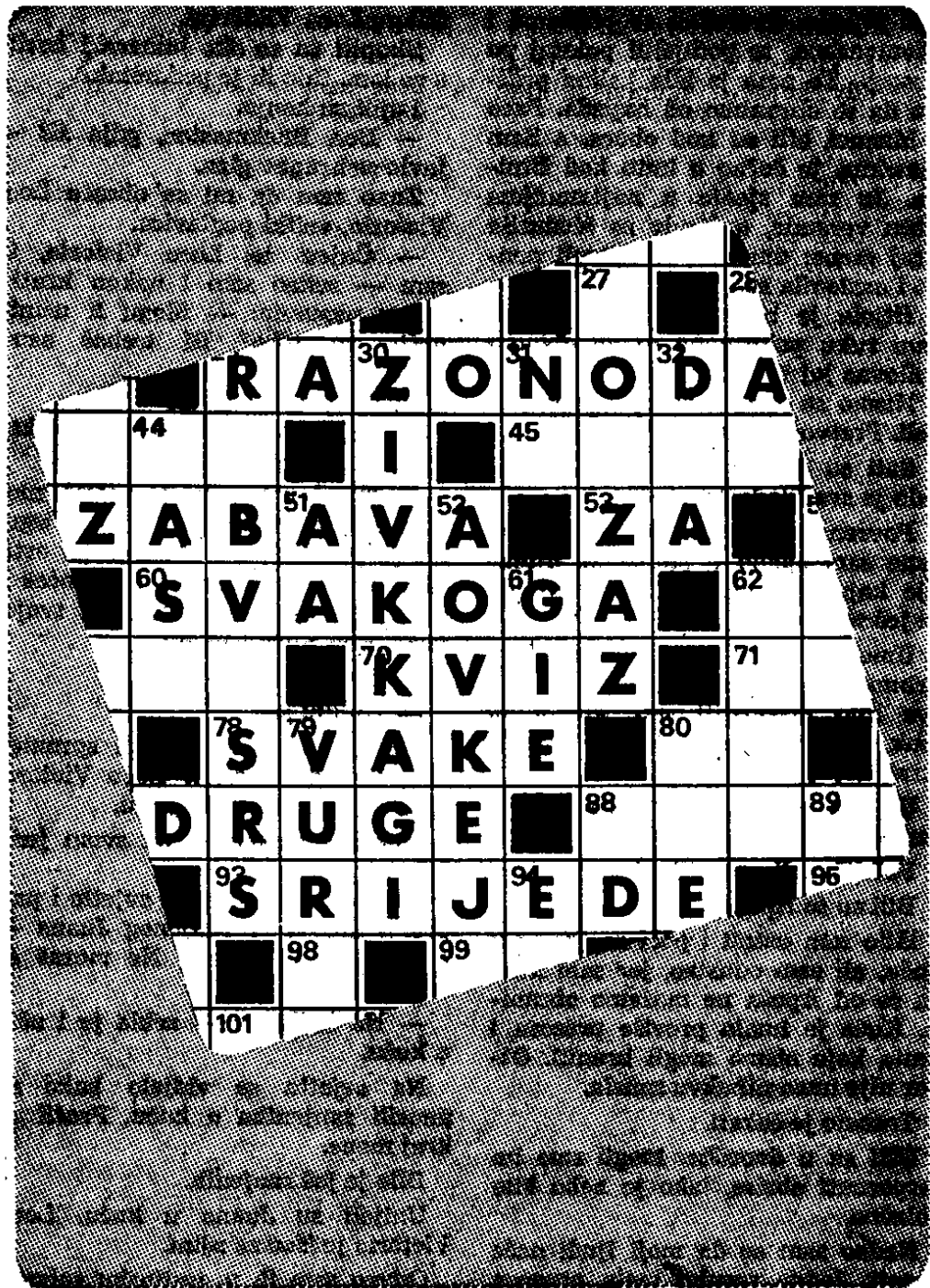
— Ne bojim se — rekla je i ušla u kuću.

Na svjetlu se vidjelo kako su unosili ranjenika u kuću. Prošli su kraj mene.

Bilo je još ranjenih.

Unijeli su Juana u kuću. Loco Victorio je išao za njim.

Odveo sam ih u gostinsku sobu u kojoj je Cindy već spremila krevet.

Uplašila se kad su ušli u sobu. Položili su Juana na krevet i otišli.

Loco Victorio je ostao. Pogledao je Cindy koja se skupila u kutu sobe.

— Ti ćeš ga njegovati — rekao je. — Misli pri tom na to da i on ima majku i sestre. a imao je i braću koja su mu poginula u borbi za slobodu. Ja moram dalje. Moj narod treba više nego sin.

Izvukao je vrećicu i bacio je na stol. Vjerojatno je u njoj bilo zlato u komadićima ili prašini.

— Apaš može platiti — promrm-ljao je. — Dao si riječ, Ben Buckmaster. Vjerujem ti i znam da ćete učiniti sve za njega.

Pogledao je još jednom sina, pa mene i Cindy. Konačno je prošao pogledom po sobi u kojoj je bilo sve čisto i toplo, kako to samo ženska ruka može urediti.

Pozdravio je i izašao. Pošao sam za njim.

Popeo se na konja i odjahao. Njegovi su ga ljudi slijedili.

Kad su nestali, sve mi je izgledalo kao ružan san.

Moji su se ljudi izvukli iz skloništa.

— Uuuh, bilo je vruće — rekao je Paco.

— Imali smo sreću — promrm-ljao je Sam.

— I oni su ljudi — izjavio je Manuel.

— Uškoro će doći vojska — rekao sam. — Dao sam riječ da ću za Juana učiniti sve što je u mojoj moći. Mogli su nas poubijati. Nemajte izdati Juana vojnicima! Članovi smo kompanije »Butterfield« i

ne smijemo prekršiti zadanu riječ, inače se zato skupo plaća.

Kimnuli su.

Ušao sam u kuću da pomognem Cindy oko Juana.

XXIV

Nakon sat vremena Juan je došao k svijesti i odmah nas prepoznao.

Sve sam mu objasnio u nekoliko riječi. Saslušao me i opet zaspao.

Zadobio je tri rane od metka i izgubio je mnogo krvi. Učinili smo sve kako smo najbolje znali. Postojala je jedino opasnost od upale i prevelikog gubitka krvi.

— Dolazi vojska — izviknuo je odozgo Paco.

Potrčao sam niz stepenice. Čuo se zveckavi kas konjice.

Izašao sam. Moji su se ljudi okupili oko mene.

Pojavila se prethodnica, na čelu s jednim starijim vodnikom. S njima su bila i dva izviđača u civilnim odijelima.

— Prošli su ovuda prije sat vremena — rekao sam.

Poslao je čovjeka s tom vijesti natrag, naredio ostalima da sjašu i napoje konje. Ona dvojica civilnih izviđača nestala su u mraku, prema sjeveru. Vojnici su ostali.

S juga je stigla glavnina vojske, polovica pukovnije. Vukli su sa sobom kola za ranjenike i municiju. Bili su odlično opremljeni.

Poručnik Lane je došao na kavu.

— Vidim da Loco Victor nije zaboravio da si mu jednom spasio sina — rekao je.

— Pravi Apaš nikada ne zaboravlja — odgovorio sam — ni dobro, ni zlo.

Oštro me pogledao. Shvatio je što sam htio reći. Popio je kavu, stavio šalicu na stol i pošao prema vratima.

— U svakom slučaju, imali ste sreću.

Izašao je i izdao zapovijed za pokret. Čuo se rog.

Krenuli su. Trebalo je dugo da se slegne podignuta prašina.

Ostao sam neko vrijeme na istom mjestu, iako me boljela rana.

Opet sam mislio na Warloka.

Kada će se pojaviti?

Znao sam da nas taj neće poštediti kao što su nas poštjednili Apaši.

Taj nije nikoga štedio.

Nismo više pažljivo stražarili kao prve noći. Trebalo je i odspavati, a danju je bilo mnogo posla. Poštanska i teretna kola sada su nesmetao putovala u oba smjera.

Prošla su tri dana i tri noći. Warlok se nije pojavljivao. Sve nam je više popuštala pažnja. S vremena na vrijeme ponadao sam se da je odustao od osвете.

Četvrte noći, u jedan sat poslije ponoći, pošao sam da probudim Paca i Manuela za stražu. Sama sam ostavio da spava jer se on smenjivao sa mnom na straži od večeri do ponoći.

Paca sam našao na podu kraj obo-ra. Iako je dobio jaki udarac po glavi, bio je živ. Vjerojatno je kroz prozor spavaonice čuo šumove i izašao da vidi tko je. Tada su ga udarili kundakom po glavi.

Nisam potražio Manuela jer sam se bojao da me ne uhvate u zasjedi. Okrenuo sam se i potrčao prema kući. Cindy je bila potrebna moja pomoć, što mi je bilo važnije od svega.

U kući je bio mrak. Kad sam izlazio, ostavio sam pritvorena vrata. I sada su bila pritvorena. Uletio sam u kuću i zazvao Cindy.

— Naša je — rekao je Warlokov glas. — Shannon je kod nje. Ne predaš li se, ubit ću je.

Nisam se micao. Bilo mi je jasno da je igra završena.

Bila je u Shannonovim rukama. Mogao sam je spasiti jedino tako da se predam Warloku i pustim mu da se osveti na meni.

— Evo je tu kod mene — smijao se zlobno Shannon — bori se kao lavica.

Najradije bih pojurio prema gore, ali sam znao da će je ubiti prije nego što se popnem, pa onda odozgo zapucati na mene.

Kuća je bila mračna, osim što je kroz vrata i prozore ulazilo mjesečevno svjetlo.

— Buckmaster, upali svjetlo! — naredio je Warlok.

Uzdahnio sam.

Držali su me u rukama. Uvukli su se u kuću i dočepali se Cindy.

Upalio sam veliku svjetiljku i ugledao Warloka. Stajao je kraj stubišta i držao me na nišanu. Ubio bi me prvim pogotkom. No prije toga je htio likovati. Htio mi je pokazati kome sam se ja usudio usprotiviti. Htio je da mi bude posve jasno tko će me i zašto ubiti.

Pogledao sam gore. Shannon je držao desnom rukom Cindy za lijevi zglob, a u lijevoj je ruci držao revolver. Bio je ljevak, kao i ja. Nacerio mi se.

— No — rekao je — ipak će biti moja. Bit će to pravo slavlje za mene!

DJEVOJKE!

tina

JE REVIJA ZA NAS

tina

JE REVIJA SA STRIPOVIMA

tina

PIŠE O NAŠIM RADOSTIMA

tina

PIŠE O NAŠIM BRIGAMA

tina

PIŠE O NAŠIM TAJNAMA

u TINI ćeš naći sebe

u sebi ćeš naći TINU

Bio sam bespomoćan. Izgubio sam bitku. Nisam mogao zaštititi Cindy.

Izvršno se držala. Nije plakala, ni preklinjala, ni molila. Znala je da smo izgubili bitku i da i ona mora poginuti.

— Ne brini za mene, Ben — rekla je.

Veću utjehu nije mi mogla pružiti.

Odjednom sam spazio ono što Warlok nije mogao vidjeti jer je bio leđima okrenut stubištu.

Iza Shannona je izronila sjena.

Bio je to Juan koji se u prošla tri dana već dobro oporavio. U njego-

voj je ruci bljesnuo nož. Shannon nije imao vremena ni da pisne.

Warlok se okrenuo da vidi tko je pao. Po njegovu mišljenju, to nije mogao biti Shannon.

Potegnuo sam revolver brže nego ikad.

I on je potegao revolver, ali je promašio.

Potrčao sam gore do Cindy. Ona mi je plačući pala u zagrljaj.

Tako je i to završilo.

Nisam i neću nikada više pripadati onima koji umiru osamljeni.

Nitko više neće jahati s Warlokom.

Kraj

ZA SVAKU ŽENU

Ako se odlučite:

- da se odijevate onako kako sami želite
- da uštedite novac
- da budete elegantni

sve to, bez ikakve pomoći i bez ikakvog predznanja omogućiće vam do sada najbolja i u Evropi najpoznatija ličja

KROJENJE I ŠIVANJE

Knjigu su napisali najpoznatiji njemački stručnjaci a izdala je poznata ženska revija »NEUE MODE« iz Hamburga i prvi put je prevedena na naš jezik

KUPON NARUDŽBE ZA KNJIGU

»KROJENJE I ŠIVANJE«

Naručujem pouzdačem — poštom knjigu »Krojenje i šivanje« po cijeni od 70,00 dinara i troškovina poštovanja.

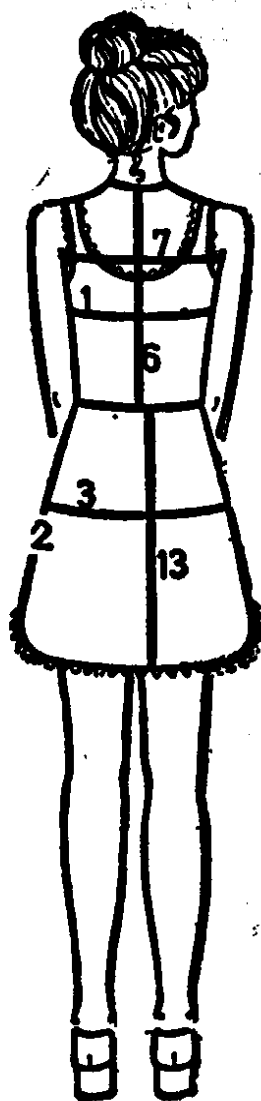
Ime i prezime naručitelja:

Mjesto stanovanja (poštanski broj):

.....

Ulica i broj:

Kupon narudžbe slati na adresu: Vjetrićova Press Agencija, 41000 Zagreb, ljubice Gerovec 1.

DOSAD IZAŠLI ROMANI NOVE SERIJE »LASO«

95. Shepard Rifkin: PUT KINGA FISHERA
96. L. L'Amour: DOLINA MIRA
97. H. Hatoni: KONJANICI IZ PAKLA
98. B. Arthur: DVA REVOLVERA
99. Dudley Dean: TVRD ORAH
100. D. B. Newton: POVRATAK OSVETNIKA
101. H. S. Sharon: OSVETA BUNTOVNIKA
102. H. S. Sharon: PLJACKA U LOS ALAMOSU
103. J. T. Edson: ČOVJEK KALIBRA 44
104. Matt Chisholm: POBJEDA McALLISTEROVIH
105. Lee Martini: ZLODUH SANTA RITA
106. Robert Ullman: KOLORADO KID
107. Bill Fargo: OTMJENI PLJACKAŠI
109. Frederick H. Christian: DOUSNIK
110. U. H. Wilken: GROBAR JOE
111. Louis L'Amour: OPASAN PUT
112. G. F. Unger: UNAJMLJENI REVOLVERAŠ
113. Frederick H. Christian: SUDDEN U ŠKRIPCU
114. Lee Floren: REVOLVERI IMAJU RIJEČ
115. F. G. Unger: UMRIJETI ZA VIRGINIJU
116. Matt Chisholm: KRYAVE OKLADE
117. Marshall Grover: TREĆA PLJACKA
118. J. T. Edson: VRIJEME OBRACUNA
119. U. H. Wilken: NA ZMIJSKOJ RIJECI
120. J. H. Edson: U SUSRET BORBI
121. Matt Chisholm: TRAGOVI BARUTA
122. Scott F. Scott: NESTALA KOČIJA
123. Louis L'Amour: NEUSTRAŠIVI BORAC
124. H. S. Sharon: TVRDOGLAVI ŠERIF
125. Jonny Pegg: BEZIMENI BORAC
126. L. L. Foreman: GRINGO
127. G. F. Unger: KILRAINOVA BORBA
128. Frederick H. Christian: SUDDEN ISTRAŽITELJ
129. Matt Chisholm: McALLISTER U OPASNOSTI
130. Louis L'Amour: OBRACUN KOD ŽUTOG BRDA
131. G. F. Unger: TRAG VODI U PAKAO
132. Matt Chisholm: LEGENDA O McALLISTERU
133. Louis L'Amour: USAMLJENI
134. G. F. Unger: BIJEG IZ STUPICE
135. Thorne Douglas: TKO DA VIŠE
136. Louis L'Amour: SREBRNI KANJON
137. Frank Gruber: JAHACI ZORE
138. Louis L'Amour: CONAGHER
139. G. F. Unger: TEKSAŠKI SILNIK
140. Louis L'Amour: UZARENA BRDA
141. G. F. Unger: ODMETNIK

U PRIPREMI:

142. Robert Ullman: SMRT PROKLETNICIMA

Tražite za svoj odmor

1
Nedjelja

2
Ponedjeljak

TRAG - krimi roman
GORDANA - zagorkin roman

3
Utorak

Život - ljubavni roman

4
Srijeda

ALAN FORD POPAJ
TOM I JERRY svakih 14 dana
BIS CRTANI

5
Četvrtak

od 5. srpnja "SIRIUS"
BIBLIOTEKA ZNANSTVENE FANTASTIKE

6
Petak

LASO - western roman

7
Subota

Timothy Thatcher 25 u mjeseu

kod prodavača novina